

T

Noviny s osemdesiatročnou tradíciou

Tempo

2

Nerobme zo sídlisk krajinu odpadkov

5

So zbraňou v ruke ohrozoval šéfa

12

Športovec telom i dušou Michal Trčo

● CENA 0,60 €

www.novinytempo.sk

● 22. marec 2021 / ročník LXXXII

● číslo 11

ŽIAKOV TESTOVALI NOVÝMI PCR TESTAMI

Partizánske základné školy sa zapojili do pilotného programu, ktorý vznikol v spolupráci s rezortom školstva. Vo štvrtok 18. marca žiakov tretieho a štvrtého ročníka prvýkrát otestovali „kloktacími“ PCR testami, na ktoré nie je potrebný výter z nosa ani hrdla, sú preto šetrnejšie, no rovnako spoľahlivé. Išlo o dobrovoľné odoberanie vzoriek, o ktorom dopredu rozhodol rodič. Testovacie vzorky boli poslané do laboratória, výsledky boli dostupné najneskôr do 72 hodín. Viac sa dočítate na strane č. 3.

(kj), foto: mm

VY OBJEDNÁTE MY DOVEZIEME AŽ K VÁM

ekodiel
tvár betónu

100 % Slovenský produkt

Zákaznícka linka 0908 24 97 97

Zákaznícka linka 0902 62 34 74

Zákaznícka linka 0902 62 34 84

beton@ekodiel.sk

info@ekodiel.sk

odbyt@ekodiel.sk

(210097)

Opäť sa mení čas

Po roku prichádza opäť, pre mnohých nie veľmi obľúbený letný čas. Zmena a o hodinu kratšia noc nás čaká už tento víkend. Nezapadnite si ručičky hodínok v noci z 27. na 28. marca posunúť o 2. hodine dopredu na 3. hodinu.

Výzva na predkladanie návrhov komunitných projektov

V zmysle Pravidiel Komunitného participatívneho rozpočtu mesta Partizánske máte opäť možnosť navrhnúť a rozhodnúť o použití prostriedkov z rozpočtu mesta Partizánske na komunitné projekty. Každý občan alebo organizácia môže do 31. marca 2021 podať na základe stanovených pravidiel návrh komunitného projektu z rôznych oblastí, napríklad dopravy a komunikácií, životného prostredia, kultúry, športu, sociálnej pomoci či sociálnych služieb. Maximálna požadovaná suma na financovanie jedného projektu je 2 000 eur. Bližšie informácie nájdete na www.partizanske.sk na podstránke Komunitný participatívny rozpočet.

AKO nám bude

7/15°C

3/-5°C

Zhruba do stredy – štvrtka u nás pretrvá chladnejšie severné prúdenie, ktoré by sa neskôr malo zmeniť už na teplejšie západné až juhozápadné. Ojedinele sa môžu vyskytnúť aj slabé zrážky.

NEROBME ZO SÍDLISK KRAJINU ODPADKOV

Prostredie na sídliskách a v blízkosti bytových domov je vizitkou samotných obyvateľov. Mnohí z nich však často neberú ohľad na svoje okolie a povinnosti týkajúce sa poriadku končia za dverami ich bytu. Všetka starosť tak zostáva visieť na pleciah tých, ktorým to nie je ľahostajné, a aj mimo svojich príbytkov chcú žiť v peknom a najmä čistom prostredí.

V uplynulých dňoch poukázali mestskí poslanci na zvýšený výskyt odpadkov pri bytových domoch, a to predovšetkým na sídlisku Šípok v Partizánskom. Na trávnaťoch plochách pod oknami panelákov sa hromadí špecifický druh odpadu – cigaretové ohorky. Bezradní obyvatelia mesta sa často obracajú na samosprávu s požiadavkou, aby zabezpečila upratovanie verejných priestranstiev v okolí bytoviek. „Mesto má v súčasnosti zriadenú komunálnu čatu, v ktorej pracuje deväť pracovníkov, z ktorých jeden zabezpečuje upratovanie centra mesta a zvyšných osem vyčistenie verejných priestranstiev od odpadov, ale predovšetkým vykonávajú odborné práce, ako je čistenie odvodňovacích rigolov, cestných vpustov alebo drobné údržby zelene. Naozaj nie je v personálnych možnostiach mesta, aby sme zabezpečili aj odstránenie odpadkov okolo bytových domov,“ vysvetlila vedúca oddelenia životného prostredia a dopravy MsÚ Andrea Bencelová.

Čistota – pol života

Už niekoľko rokov sa pravidelne dvakrát do roka organizuje jarné a jesenné upratovanie pod názvom Dve hodiny pre krajšie Partizánske, do ktorého sa zapájajú školy, spoločenské organizácie, športové kluby, ale aj obyvatelia. Radnica záujemcom poskytuje vrecia i rukavice a zároveň vytvára priestor, aby si občania vyčistili svoje okolie. „Môžeme len apelovať na obyvateľov, aby si zbytočne neznečisťovali verejné priestranstvá, hlavne okolo bytových domov, a zabezpečili si tak pobytovú pohodu,“ zdôraznila Andrea Bencelová. Pred rokmi boli v činžiakovch bežné spoločné brigády. „Kedysi to bolo iné. Zvolala

sa na sobotu brigáda? Všetci susedia sme sa na nej stretli. Upratovali sme spoločné priestory, pivnice, aj okolie. Nevolali sme na linku čistoty v meste, aby nám niekto prišiel upratať odpadky okolo domu, ako je to módou dnes, proste sme sa zobrali a urobili to sami. Je pravda, že kedysi ani nebolo toľko odpadkov, každý si svoje okolie vážil a udržiaval v čistote. A brigádou sa to neskončilo – po práci pláca – padla aj nejaká fľaštička, boli aj zákusky, aj zábava. Takto sme si upratali svoje

okolie aj utužili susedské vzťahy. Teraz už nemá kto upratať, nie je ani čas, ani ochota. Každý si 'hrabe' na vlastnom piesku. Vo vchodoch pribúdajú tí, ktorí sa dištancujú od života v paneláku, čo je mimo ich bytov, sa ich netýka. Pokiaľ každý nezačne sám od seba, bude to len horšie... Česť výnimkám, ktoré aj dnes priložia ruku k dielu, alebo zveľaďujú vonkajšie priestory vysádzaním kvetov a starostlivosťou o okolie. Škoda len, že ich je čím ďalej, tým menej,“ smutne skonštatoval čitateľ Marián, ktorý celý život býva na Luhoch.

Práva, ale aj povinnosti

Vzájomné spolužitie obyvateľov v bytových domoch sa riadi podľa konkrétnych pravidiel, ktoré sú súčasťou domového poriadku. Tie sa dotýkajú i vonkajšieho prostredia a zdanlivo nekončia prekročným prahom vchodových dverí. Ako uviedol riaditeľ Správy majetku mesta, n.o., Partizánske, Branislav Lačný, upratovanie vnútorných priestorov si užívajú bytov a nebytových priestorov v bytových domoch, ktoré spravuje SMM, realizujú podľa vopred dohodnutých rozpisov služieb vo vchode, spoločné priestory na prízemí, respektíve na medziposchodí či okolie domu si upratujú priebežne. Správa majetku mesta z celkového počtu 82 spravovaných bytových domov zabezpečuje v 30 domoch upratovanie spoločných priestorov prostredníctvom upratovacej služby, pričom rozsah prác závisí od konkrétnych požiadaviek vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Podobne je to i v domovom poriadku bytových domov pod správou Stavebného bytového družstva. Obyvatelia sú

povinní v rámci upratovania spoločných častí domu okrem iného čistiť aj prístupové chodníky. „Približne 50 % bytových domov v našej správe má upratovanie formou upratovacích služieb, túto činnosť vlastníkom bytov vykonávajú štyri spoločnosti, ktoré majú uvedené v zmluve aj vyzbieranie odpadkov v okolí vchodu (max. 5 m) a zemetanie schodiska a chodníka výhradne pred vstupom do vchodu (max. 5 m),“ priblížila riaditeľka SBD Ľudmila Številová.

Pokuty za porušenie

„Samozrejme, správanie časti užívateľov bytov a nebytových priestorov nie je na požadovanej úrovni, komplikuje život a medziľudské vzťahy všetkým zainteresovaným a je veľmi ťažké vyriešiť danú situáciu k spokojnosti ostatných užívateľov,“ skonštatoval Branislav Lačný s tým, že v roku 2020 sa novelizoval zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov a do tejto novely bola zahrnutá aj možnosť vlastníkom schváliť si domový poriadok, ktorá môže pomôcť obyvateľom pri riešení problémov s neprispôsobivými užívateľmi. „V súčasnosti vlastníkom bytov v našej správe predkladáme návrh nového domového poriadku, ktorý obsahuje aj možnosť uloženia finančnej sankcie. Keďže každý dom má inú štruktúru užívateľov a stretáva sa s rôznymi problémami, vlastníci si môžu poriadok nastaviť na mieru a následne schváliť, aby bol záväzný pre každého užívateľa bytu,“ informoval riaditeľ SMM Partizánske. „Je to aj na bytových hospodároch, aby upozornili dotyčného človeka, ktorý porušuje domový poriadok, a ak nenastane náprava, požiadať správcu bytového domu, aby to nejakým spôsobom riešil,“ podotkla poslankyňa za mestskú časť Šípok Mária Bielešová.

Smetisko pod oknami

Vo všeobecnosti by malo platiť, že cigarety, ohorky, popol či iné veci sa nesmú vyhadzovať na zem z okien, balkónov a lodžii bytových domov. Mnohí majú vo zvyku, že sa starajú len o to „svoje“, a tak často vidíme lietajú z oblokov odpadky spomínaného druhu. „Nielen ja, ale i moji kolegovia a väčšina ľudí nevieme pochopiť tých, ktorí vyhadzujú pod svoje vlastné okná ohorky z cigariet. Nielenže to vyzerá škaredo, ale je to odpad, ktorý sa rozkladá veľa rokov a špätí okolie domov aj celého sídliska. Bohužiaľ, tento problém je z roka na rok väčší,“ poukázala na netolerované správanie obyvateľov Mária Bielešová. Takúto skúsenosť má aj naša čitateľka Nina, ktorá v paneláku na Šípku bývala 25 rokov: „Nebolo ničím výnimočným, že susedia, ktorí bývali podo mnou na 4. poschodí, pozametali smeti z podlahy na lopatku a jej obsah vychrstli z balkóna. Takto vylievali aj vodu z krhly, čo by sa ešte dalo zniesť, ale vrcholom boli cigaretové ohorky, chuchvalce vlasov a nechty, ktoré si strihali na balkóne a vyhadzovali ich z neho von.“ Ak takýto odpad skončí na pozemkoch, ktoré sú vo vlastníctve mesta, teda napríklad na trávniku, možnosti pokutovania zo strany správcu bytov sú obmedzené. „V takomto prípade správca nie je oprávnený konať na základe domového poriadku, ale, samozrejme, môže rovnako ako každý iný užívateľ bytu takéto konanie nahlásiť mestskej polícia, prípadne si predvolať vlastníka bytu a vyzvať ho na dodržiavanie platnej legislatívy,“ poznamenal Branislav Lačný.

Sandra Čaprnková, foto: mm, sč

Chodci cez most prejdú bezpečnejšie

V závere februára sa do rieky Nitrice zrútilo poškodené zábradlie z mosta vo Veľkých Bieličoch. Slovenská správa ciest prisľúbila urýchlenú rekonštrukciu, ktorá by sa mala týkať nielen zábradlia, ale aj chodníkov.

Samospráva však upozorňuje na ďalší problém. Týka sa chodcov. Tí museli využívať iba chodník po jednej strane, ide však o rizikový úsek pre peších, keďže sa v tejto časti nachádza križovatka s cestou II/593 smerujúcou na Brodzany a neexistuje tu ani priechod pre chodcov. Mesto preto urgovalo žiadosť na Investičnej výstavbe a správe ciest Žilina, aby sa vyriešilo dočasné využívanie mostného objektu, pokiaľ ide o chodcov. Ako vysvetlil primátor Jozef Božik, i keď dostal prisľub od detašovaných pracovníkov z Príevdže, že takýto projekt vznikne, nestalo sa tak. **Z tohto dôvodu sa osadilo dočasné dopravné značenie, ktoré znižuje rýchlosť v danom úseku na 30 km/h.** Samospráva sa zároveň rozhodla zvolať mestský krízový štáb, na ktorom primátor rokoval s prednostom Okresného úradu a zástupcami Okresného dopravného inšpektorátu v Partizánskom. „Vzhľadom na mimoriadnu situáciu na mostnom objekte žiadame všetkých účastníkov cestnej premávky, vodičov, chodcov, cyklistov, aby zvýšili opatrnosť v danom úseku. Apelujeme na vodičov motorových vozidiel, aby dodržiavali dočasné dopravné značenie,“ povedal Branislav Vožňák, zástupca riaditeľa odboru poriadkovej a dopravnej polície a súčasne vedúci okresného dopravného inšpektorátu. Podľa slov prednostu Okresného úradu v Partizánskom Petra Paulíka, úrad už požiadal o súčinnosť aj okresný úrad v sídle kraja, ako aj sekciu krízového riadenia Ministerstva vnútra SR. **Situácia sa nateraz vyriešila tak, že chodci môžu využívať časť vozovky na strane mosta, kde nie je zábradlie.** Vďaka tomu nie je nutné prechádzať na druhú stranu cesty. „Nemôžu prejsť po chodníku, ktorý je v dôsledku spadnutého zábradlia nebezpečný, ale môžu prejsť po krajnici komunikácie na tej istej strane. Vodiči by mali spomaliť, je tam upozornenie na obmedzenie rýchlosti a zároveň značka pozor chodci, čo znamená, že medzi obrubníkom chodníka a samotnou cestou je možné sa pohybovať,“ vysvetlil primátor.

Začne sa počas jari

Investičná výstavba a správa ciest v Žiline už vypísala verejné obstarávanie na dodávateľa rekonštrukčných prác. Ako nás informovala hovorkyňa Slovenskej správy ciest v Bratislave Lucia Karelová, budú sa realizovať údržbové práce na odstránení nevyhovujúcich parametrov predmetného mosta, a to formou vybitrania poškodenej rímsovej a chodníkovej časti mosta a nahradením novej konštrukcie s osadením nového zábradlia. „Súčasťou je aj projekt a zabezpečenie dočasného dopravného značenia počas realizácie prác a taktiež úprava mostných odvodňovačov a ochrana stávajúcich inžinierskych sietí na moste. **Predpoklad začatia prác je v apríli a lehota výstavby je 60 dní.** Slovenská správa ciest sa bude snažiť realizovať práce v čo najkratšom čase,“ dodala hovorkyňa. Katarína Jankeje

PRIHOVÁRA SA...

Zrážky s blbcami

Martina Številová

„Na svete je mnoho hrozných havárií, ale najstrašnejšia je zrážka s blbcom,“ povedal kedysi Jan Werich a to ešte neboli na svete ani sociálne siete. Keby sa bol dožil fejsbuku, chystal by sa za hlavu. Taká silná koncentrácia prostoých kritikov bez kritického myslenia, supov, ktorí sa zlietajú, len aby si došli, vševedkov s patentom na rozum, to sa len tak ľahko nevidí. Vlastne áno, nielen sociálne siete, ale takmer všetky diskusie na internete sú toho svedkom. A predsa som našla také, kde si ľudia štebocú, neďobú do seba svojimi prhlúpmi komentármi a podporujú sa navzájom v tom, čo im je blízke. Nejde o charitu ani humanitné spolky, aj tam by sa hádam trollovia vybláznili a znemožnili vás za to, že pomáhate. Reč je o internetových knižných kluboch pre nadšených knihomoľov. Čestné slovo, ešte som sa na nich nestrela s negatívnou a kritickou. Buď mám šťastie, alebo sú ľudia, ktorí radi čítajú knihy a navštevujú takéto stránky, takí v pohode, že si nepotrebnú zvyšovať ego drukovaním svojich názorov, vyvolávajú konflikty a nesnažia sa druhých presvedčať o svojej pravde aj na takýchto stránkach. Prečo by to robili? Majú svoj knižný svet a ten je taký bohatý, že popri jeho preskúmaní im nezostáva čas na zbytočnosti. Ani si vlastne neviem predstaviť, ako by to vyzeralo. „Tá tvoja knižnica vyzerá hrozne, taká prepchatá knihami.“ Alebo: „Ty musíš byť určite na hlavu, keď obľubuješ trilógiu Päťdesiat odtieňov šedej, taký brak.“ Nedokážem si ani vyfantázovať tie odsudzujúce komentáre, ktoré by sa tam mohli objaviť. Knihomolí tak nejako držia spolu. Alebo sú len vnímavější a majú na vec komplexnejší pohľad... Azda sa čítaním neotvárajú človeku nové perspektívy a nerozširujú jeho obzory? Iste, nie je to len o bohupustom čítaní všetkého, čo mu príde pod ruku, aj obsah a posolstvo sú dôležité... Ak by sme si ale všetci sadali ku knihe častejšie ako k internetu, bolo by na tomto svete oveľa tichšie... a možno aj tých zrážok s blbcami by bolo menej.

MESTO PARTIZÁNSKE

zastúpené primátorom mesta doc. PaedDr. Jozefom Božíkom, PhD., vyhlasuje výberové konanie na obsadenie pracovného miesta

Referent pre projekty

Náplňou práce je sledovanie pripravovaných a aktuálnych výziev v jednotlivých operačných programoch štrukturálnych fondov EÚ a iných externých zdrojoch financovania s cieľom identifikovať možnosti pre zapojenie mesta do týchto projektov, pripraviť projektové zámery a zabezpečiť úspešné podanie žiadosti a príslušnej dokumentácie. Zúčastňuje sa koordinačných porád na rôznych úrovniach, koordinuje prípravu projektov v rámci úradu.

Podrobnosti k výberovému konaniu sú zverejnené na webovej stránke mesta www.partizanske.sk v časti výberové konania.

Termín doručenia dokladov do výberového konania: **7.4.2021 do 10.00 h.**

(210126)

Maturanti sa konečne vrátili do škôl

Na základe zlepšujúcej sa epidemiologickej situácie sa konečne otvorili v Partizánskom aj stredné školy. Od pondelka 15. marca sa do lavíc vrátili všetky končiaci ročníky. Rozhodol o tom Trenčiansky samosprávny kraj ako zriaďovateľ stredných škôl.

Aby sa deti mohli vrátiť do škôl, museli sa preukázať negatívnym testom. Pokiaľ nemali ešte 18 rokov, negatívny test musel mať aspoň jeden z rodičov. Do lavíc si v prvý školský deň sadlo iba 64 percent študentov Gymnázia v Partizánskom, návrat totiž nebol pre nich povinný. „Pokiaľ žiak nemá platný negatívny test, nemusí prísť do školy. Vtedy sa to berie tak, že je chorý a zostáva doma. Nie je za to žiaden postih, len si musí domáce úlohy a to, čo sa prebralo v škole, zisťovať od svojich spolužiakov,“ vysvetlil riaditeľ František Štetiar. Škola sa na príchod detí z končiacich ročníkov dôkladne pripravila. Študenti sa učia vo viacerých učebniach, k dispozícii je takmer všade dezinfekcia. „Na chodbách máme germicídne lampy, ktoré dezinfikujú vzduch a v každej triede je spustená rekuperačná jednotka, ktorá vetrá priestor a vháňa doň neustále nový vzduch,“ doplnil riaditeľ.

Podobná situácia je aj v druhej škole v meste. Stredná odborná škola Jána Antonína Baťu začala s prezenčnou výučbou, ako aj s praxou pre končiacich študentov na základe nariadenia župy. Záujem o návrat bol vysoký, do lavíc si v pondelok 15. marca sadlo 78 percent žiakov. Ako však upozornila riaditeľka školy Katarína Hartmannová, počet detí sa každý deň mení, keďže návrat nebol zatiaľ povinný. „Ten, kto ostane doma, nemá nárok na online hodiny, učiteľia totiž nemajú možnosti ani čas zabezpečiť naraz prezenčnú a dištančnú výučbu. Víťam rozhodnutie vrátiť študentov naspäť do škôl, v tej našej sa v druhej polovici apríla uskutočnia praktické maturity, bol preto najvyšší čas,“ dodala. Katarína Jankeje

Situácia sa zlepšila, povolili predaj cez okienko

V úvode marca sa Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Prievidzi so sídlom v Bojniciach (RÚVZ PD) rozhodol dočasne zatvoriť „výdaj nápojov cez okienko“. Epidemiologická situácia sa v našom okrese zlepšila, hygienici sa preto rozhodli vyhlásku zrušiť.

Ako uvádza RÚVZ v Prievidzi, od pondelka 22. marca sa zrušilo nariadenie v okresoch Partizánske i Prievidza, ktoré zakazovalo všetkým prevádzkovateľom zariadení verejného stravovania predaj alkoholických a nealkoholických nápojov určených na priamu konzumáciu vrátane predaja na odber so sebou. Takúto činnosť preto môžu vykonávať opäť reštaurácie, pohostinstvá, bary, cukrárne, kaviarne, kasína, herne, prevádzky ambulatného predaja a podobne. Hygienici týmto krokom reagujú na znižujúce sa čísla pozitívne testovaných v regióne, momentálne sa náš okres nachádza v rámci COVID automatu v bordovej farbe, čo znamená povinnosť mať negatívny výsledok testu nie starší ako sedem dní.

(kj), zdroj: ruvpzd.sk

Žiaci sa mohli otestovať šetrnými PCR testami

Základné školy v Partizánskom sa stali súčasťou pilotného projektu z dielne ministerstva školstva. Vďaka tomu sa mohli deti dať otestovať priamo v škole veľmi šetrným spôsobom.

„Testovanie kloktacími testami pripravilo ministerstvo s cieľom umožniť bezpečný prístup žiakov základných škôl k prezenčnej výučbe. Je určený primárne žiakom II. stupňa v základných školách, v prípade záujmu je možné pretestovať takto aj deti z I. stupňa, predovšetkým 3. a 4. ročník. Výhodou testov je omnoho presnejšia a citlivejšia detekcia prítomnosti vírusu v porovnaní s antigénovými testami. Zároveň odber vzorky prostredníctvom výplachu ústnej dutiny predstavuje najmenej invazívnu formu odberu oproti výterom z nosohltana. Testovanie je, samozrejme, bezplatné,“ informoval rezort. Ďalším plusom je, že pri odoberaní vzoriek nie je nutná prítomnosť zdravotníka, testovať preto môžu aj zamestnanci samotnej školy. V sade sa nachádza nádobka so soľným roztokom, ktorý si dieťa naleje do úst a preplachuje si s ním ústnu dutinu aspoň minútu. Následne pomocou slamky naplní roztokom z úst odberovú skúmavku, ktorá poputuje na rozbor.

Testovanie je dobrovoľné

Absolvovanie takéhoto testu je dobrovoľné, rodič rozhodne, či sa dieťa zapojí alebo nie. „V našej škole sa do pilotného testovania zapojilo 20 žiakov zo štvrtého a tretieho ročníka. Každá testovacia

vzorka má svoj unikátny číselný kód, ten bolo potrebné zaregistrovať v špeciálnom systéme spolu s kontaktnými údajmi zákonných zástupcov. Sady na testovanie nám doniesla kuriérska firma, ktorá ich ešte v rovnaký deň prišla zase zobrať a odviezť do laboratória,“ vysvetlil postup riaditeľ ZŠ s MŠ na Veľkej okružnej Juraj Guniš. Takýto spôsob testovania detí pozitívne vníma aj triedna učiteľka štvrtákov Katarína Miškelová: „Ide o dobrú formu, ako umožníme návrat do škôl aj deťom z druhého stupňa. Sama mám doma dcéru, ktorá je šiestačka a vidím následky dištančného vzdelávania, čo sa týka psychiky dieťaťa. Moji žiaci to zvládli skvelo, nemali z testovania strach, skôr nevšedný zážitok.“ **Zákonní zástupcovia detí, a teda aj samotní žiaci, sa dozvedia výsledok z kloktacieho testu najneskôr do 72 hodín od termínu vyzdvihnutia vzoriek, a to buď prostredníctvom**

zaslanej SMS alebo e-mailu. Škola dostane sumárnu anonymizovanú informáciu o výsledkoch vo formáte celkového počtu negatívne alebo pozitívne testovaných.

Súčasťou projektu boli aj tretiaci zo ZŠ vo Veľkých Bieliciach. „Pôvodne sa mali zapojiť žiaci štvrtého ročníka, ale keďže sú momentálne v karanténe, nebolo to možné zrealizovať. Z 21 žiakov v danej triede sa dalo otestovať 15, všetko prebehlo bez problémov, a to aj preto, že sme s deťmi spôsob odberu vzoriek vo prednatrénovali pomocou obyčajných slamiek a pohárikov,“ prezradila nám riaditeľka ZŠ vo Veľkých Bieliciach Eva Gvotová. Podľa rezortu sa testovacie kolá budú vykonávať v týždňových intervaloch (7 dní), no je potrebné na každé kolo znovu požiadať o takýto typ testovania prostredníctvom online formulára.

Katarína Jankeje, foto: mm

Gymnazisti dostali novú počítačovú platformu

Gymnázium v Partizánskom sa môže pochváliť novou technológiou, ktorá umožňuje zlepšiť učiteľom výučbu a upriamiť pozornosť študentov na preberané učivo. Využívať ju budú pri viacerých predmetoch.

„Počítačová platforma bola zakúpená spolu s ďalšími pomôckami v rámci projektu Vzdelávaní bez hraníc, ktorý realizuje naša škola v spolupráci s Gymnázium Zlín. Umožňuje používať viacerým žiakom a učiteľom súčasne rovnaký server a zdieľať výkon a údaje na nezávislých pracovných stanicách,“ vysvetlil riaditeľ gymnázia

František Štetiar. Každá takáto stanica je vybavená zariadením SINO ZEROclient, klávesnicou a myšou. Predstavuje skvelú alternatívu klasických stolných počítačov, kde je pre každý jeden monitor potrebný samostatný počítač. V rámci projektu bolo do učebne investovaných viac ako 11-tisíc eur.

Podľa slov riaditeľa, cen-

trálny server s dostatočným výkonom spĺňa požiadavky podľa počtu žiakov, učiteľov a typu aplikácií a je zároveň vybavený výkonným softvérom, ktorý je rozdeľovaný medzi koncových používateľov. Učiteľia majú prístup ku všetkým študentom v triede a zo svojho miesta s nimi môžu jednoducho komunikovať a riadiť ich

prácu. Ak chcú upriamiť pozornosť žiakov, môžu zablokovať všetky ich aktivity a obmedziť prístup len na konkrétnu lekcii, alebo jednoduchým kliknutím preniesť svoj obsah na monitory všetkých študentov.

Ďalším plusom je, že táto technológia nemá žiadny disk ani iné mechanické časti, ktoré by sa mohli pokaziť. Pri obmene hardvéru sa mení len server, čo prináša ďalšie úspory. „Vytvorili sme zdravšiu triedu informatiky s nulovou hlučnosťou, žiadnym vyžarovaním tepla a žiadnym vĺrením prachu. Tým sa eliminuje negatívny vplyv na zdravie žiakov. Malé kompaktné rozmery šetria miesto na lavici. Okrem informatiky sa tu môžu vyučovať prírodovedné predmety, ale aj iné predmety, napríklad cudzie jazyky,“ doplnil František Štetiar.

(kj), foto: Gymnázium Partizánske

V Trenčíne zriadili vakcinačné centrum

Trenčianska župa aktívne pracovala na príprave spustenia Krajského vakcinačného centra v Trenčíne, ktoré bolo zriadené v priestoroch trenčianskeho výstaviska. Svoje brány otvorilo v sobotu 20. a v nedeľu 21. marca.

Spoločne si ho prišli pozrieť všetky zložky, ktoré sa budú na jeho zriadení a fungovaní podieľať. Na stretnutí nechýbali ani zástupcovia župnej Nemocnice s poliklinikou Považská Bystrica, ktorá veľkokapacitné vakcinačné centrum zastreší. „Chcem veľmi pekne poďakovať nemocnici, ale aj všetkým dobrovoľníkom zo Strednej zdravotníckej školy v Trenčíne aj Fakulty zdravotníctva TnUAD v Trenčíne, a rovnako aj lekárom a sestram, ktorí do centra prídu očkovať,“ povedal trenčiansky župan Jaroslav Baška pred oficiálnym otvorením centra. Maximálna kapacita bude 15 kóji, v prípade, že bude k dispozícii dostatok vakcín, župa by za jeden víkend mohla zaočkovať viac ako 4 000 ľudí.

V Krajskom vakcinačnom centre sa môžu dať zaočkovať občania od 60 do 70 rokov vakcínou od spoločnosti AstraZeneca. Prihlasovanie v objednávacom systéme Národného centra zdravotníckych informácií cez čakáreň bolo spustené. Záujemcovia sa môžu hlásiť prostredníctvom www.korona.gov.sk, ako miesto vakcinácie si zvolte VKOC Trenčín,

Pod Sokolicami 43. Termín čakateľ dostane hneď, ako budú uvoľnené kapacity. V prípade, že občan nevie, či sa má dať zaočkovať, alebo uvažuje nad vhodným typom vakcíny, je vhodné poradiť sa so svojím všeobecným lekárom, ktorý najlepšie pozná zdravotný stav pacienta. **V záujme zachovania plynulosti očkovania si so sebou prineste občiansky preukaz, kartičku poistenca, SMS s termínom objednania, vopred vyplnené dokumenty – anamnestický dotazník a písomný informovaný súhlas pacienta (dostupné na stiahnutie na webe TSK) a kartičku s prehľadom o užívaných liekoch.**

Župa vyzýva všetkých, ktorí sa na očkovanie prihlásia, aby dôsledne dodržiavali stanovený čas objednania a neprichádzali do areálu výstaviska príliš skoro/neskoro. Pre lepšiu orientáciu vám poslúži aj priložená mapka. Pred vstupom do areálu občania podstúpia meranie teploty a povinnosťou je aj použitie respirátora.

Text a zdroj mapa: TSK (210099)

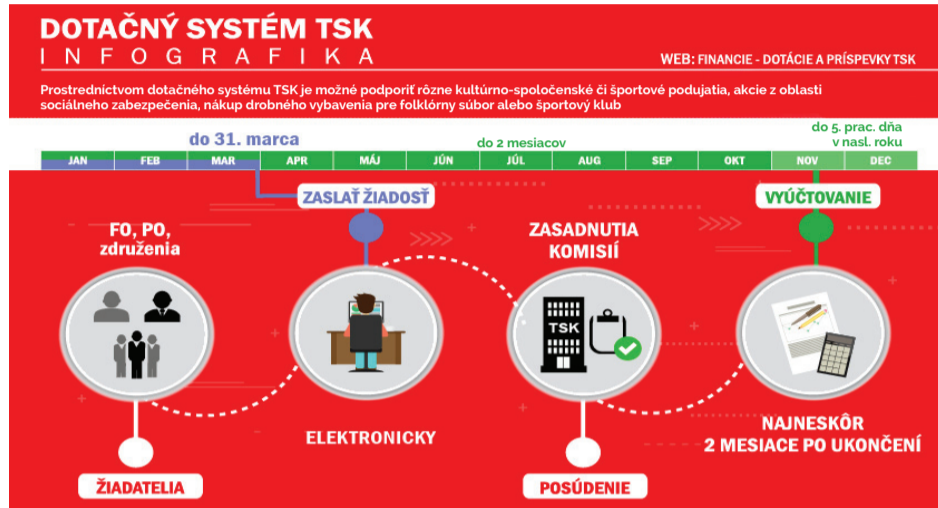

Brány dotačného systému sa čoskoro uzavrujú

Žiadosti v rámci Dotačného systému Trenčianskeho samosprávneho kraja sa v tomto roku podávajú elektronicky, a to do 31. marca.

Novými pravidlami poskytovania dotácií sa pristúpilo nielen k zmene termínu a spôsobu podávania žiadostí, ale aj k rozšíreniu účelu ich použitia a ich posudzovaniu na základe

kritérií s bodovým hodnotením. **Dotáciu je možné poskytnúť v maximálnej výške 4 050 eur, nie viac ako 50 % celkových nákladov na projekt. Pri dotáciách, ktoré sú zamerané na zdravotnú a humanitárnu oblasť alebo na deti a mládež, až do výšky 80 %.** Viac informácií k dotačnej schéme nájdete na webovej stránke www.tsk.sk v sekcii Financie, v rubrike Dotácie a príspevky TSK. Text a grafika: TSK (210099)

Župa hľadá dobrovoľníkov

Trenčiansky samosprávny kraj ako zriaďovateľ troch nemocníc v Bojniciach, Myjave a Považskej Bystrici a pripravovaných dvoch krajských vakcinačných centier hľadá dobrovoľníkov na výpomoc v týchto zariadeniach. Záujemcovia sa môžu nahlasovať prostredníctvom online formulárov. **Ak máte viac ako 18 rokov, pomôcť môžete pri usmerňovaní ľudí prichádzajúcich na očkovanie, kontrole SMS a meraní telesnej teploty, registrácii, vyplňaní údajov v dotazníku či pri ďalších činnostiach.** Krajské vakcinačné

centrá pripravuje župa v Trenčíne a v Prievidzi, fungovať by zatiaľ mali počas víkendov. Na zabezpečenie ich prevádzky sprístupnil TSK online formulár, ktorý môžu využiť prípadní dobrovoľníci a pomôžu tak uľahčiť prácu, ale aj prispieť k plánovanému rozširovaniu kapacít očkovačských centier. Obdobné formuláre sú prístupné aj na stránkach jednotlivých nemocníc v pôsobnosti kraja. Tie rovnako vyzývajú dobrovoľníkov na pomoc priamo v nemocniciach. Viac informácií nájdete na stránke www.tsk.sk.

TSK (210099)

UDIALO SA V REGIÓNE

PARTIZÁNSKE

BÁNOVCE NAD BEBRAVOU

PARTIZÁNSKE

Blízko ku knihám

Marec je mesiac kníh a zároveň môže byť príležitosťou, ako s nimi oboznámiť tých najmenších. Vietť deti k čítaniu už od prvých ročníkov základnej školy a pomáhať im vytvoriť si k literatúre pozitívny vzťah sa usilujú aj v ZŠ s MŠ na Veľkej okružnej. O to viac práve v súčasnosti, kedy žiaci vo voľnom čase radšej siahnu po mobiloch, tabletoch či počítačoch. „Snažíme sa ukázať deťom, že kniha nie je len nudná učebnica alebo čítanka, že môže byť zábavná a že aj ten najslabší čitateľ môže zažiť radosť z prečítanej knihy. A keď už je ten marec, máme úžasnú správu. Zakladáme triedne knižnice vo všetkých triedach prvého stupňa,“ prezradila škola na svojej facebookovej stránke. Vďaka tomu do každej triedy pribudne 20 knižiek rôznej náročnosti a rôznych žánrov, aby k nim mali ľahký a rýchly prístup všetky deti. (sč), foto: FB ZŠ s MŠ Veľká okružná

Respirátory pre Bánovčanov

Seniori nad 65 rokov žijúci v Bánovciach nad Bebravou dostali v uplynulých dňoch od samosprávy ochranné pomôcky. Obálky, ktoré obsahovali dva kusy respirátorov a dva kusy trojvrstvových rúšok, roznášali do poštových schránok dobrovoľníci z radov poslancov mestského zastupiteľstva, zamestnancov mestského úradu a verejnosti. Občania, ktorí majú menej ako 65 rokov, ale patria k najohrozenejším skupinám, ako napríklad osoby s ťažkým zdravotným postihnutím či ľudia s vážnou diagnózou, môžu v tejto súvislosti kontaktovať mestský úrad. Respirátory je možné vyzdvihnúť si i osobne v kancelárii prvého kontaktu. „Vedenie Bánoviec nad Bebravou ďakuje všetkým dobrovoľníkom, ktorí nezištne pomáhajú pri doručovaní respirátorov, alebo prispeli akoukoľvek inou pomocou v tejto náročnej dobe,“ uviedla radnica na svojej webovej stránke. (sč), foto: banovce.sk

Jedno euro = jeden krémeš pre seniora

Na začiatku bol sen jednej babky, ktorá túžila po krémeši v cukrárni. A ten sen sa jej splnil. Teda, aspoň polovica z neho. Dostala krémeš, a hoci si ho nevychutnala v cukrárni, ale v zariadení, v ktorom žije, veľmi ju potešil. Ten sen jej a ďalším seniorom, s ktorými býva pod jednou strechou, pomohlo splniť 50 ľudí s dobrým srdcom. Len tak, aby im urobili radosť. Každý z nich poslal dobrovoľnú čiastku na transparentný účet a spolu vyzbierali dostatok peňazí, aby dohromady 290 ľuďom žijúcim v Domove, ZOS a v Centre sociálnych služieb v Partizánskom urobili krajší deň dezertom, ktorí im osladil nedeľné popoludnie 14. marca. Poctivé krémeše napiekli za sponzorské ceny dve cukrárske výrobné v meste a mysleli aj na ľudí s intoleranciami, a tak sa starým dostalo dia krémešov a celiaci si pochutnali na bezlepkovej makovej torte. (ss, mš), foto: FB Domov n.o.

Myšlienka na tento týždeň

Mnoho sklamaných ľudí zostalo stáť na kraji cesty a čakať na autobus s nápisom dokonalošť. Donald Kennedy

Blahoželáme

Členovia Klubu ABŠ v Partizánskom srdečne blahoželajú svojej priateľke **Nataši Kráľovej**, ktorá sa 15. marca dožila významného životného jubilea 70 rokov, a svojmu priateľovi **Boleslavovi Valentejovi**, ktorý 16. marca popri meninách oslávil krásnych 75 rokov. Ku gratuláciám sa pripájajú aj členovia redakcie týždenníka Tempo a oslávencom prajú ešte mnoho krásnych chvíľ prežitých v kruhu najbližších.

Meniny oslavujú v pondelok 22. marca **Beňadik, Benedikt, Benedikta**, v utorok 23. marca **Adrián, Viktorián**, v stredu 24. marca **Gabriel**, vo štvrtok 25. marca **Marián**, v piatok 26. marca **Emanuel, Emanuela**, v sobotu 27. marca **Alena, Dita**, a v nedeľu 28. marca **Soňa**.

Počasie

EXTRÉMY (od 12. do 18. marca 2021)

Partizánske: Teplota: 13,7 °C (13.3.) -4,4 °C (18.3.)

Zrážky: 5,4 mm (12.3.)

Slovensko: Teplota: 16,1 °C (Hurbanovo 13.3.) -9,6 °C (Podbanské 18.3.) Zrážky: 12,4 mm (Motyčky 12.3.)

Európa: Teplota: 25,9 °C (Xátiva, Španielsko 17.3.) -33,2 °C (Kongsoya, Nórsko 17.3.) Zrážky: 67 mm (Rijeka, Chorvátsko 12.3.)

Svet: Teplota: 44,2 °C (Addo, Južná Afrika 13.3.) -49,6 °C (Dejankir, Rusko 14.3.)

MARCOVÁ ZIMA

V prvom jarnom mesiaci sa často ešte zima takpovediac bije s už prevládajúcou jarou a niekedy aj celkom úspešne. Je to tým, že v severnej časti kontinentu sú ešte dostatočne bohaté zásoby studeného vzduchu a pri vhodnom rozložení tlakových útvarov sa z nich môže opakovanne vracaať zima aj k nám. Tohtoročný február bol v európskej časti Ruska veľmi mrazivý a výrazný chlad pretrvával aj v prvej marcovej dekáde. Napríklad v Moskve mali ešte 10. marca okolo pol metra snehu a teplota v noci klesala pod -20 °C. Prvé štyri marcové dni boli u nás ešte pomerne teplé, ale potom došlo k zásadnému obratu v počasi. Od 5. marca k nám začal prenikať vzduch práve od severovýchodu a teploty sa dostali pod dlhodobý normál. Z prvých osemnásť marcových dní sme v Partizánskom mali iba dva bez mrazu. Bol to všetko ale len slabý odvar toho, čo nám predviedla marcová zima v roku 2013. Od 14. marca k nám vtedy prenikol arktický vzduch a ten sa tu s krátkou dvojdnovou pauzou zdržal až do začiatku apríla. Denné teploty sa z jarných 15 °C znížili až k nule a v noci bolo prechodne až -10 °C. K tomu všetkému sa pridala takmer každý deň čerstvý až silný severný vietor, ktorý ešte viac znižoval pocitovú teplotu. Bola to naozaj nepríjemne drsná zima. Dňa 26. marca dokonca celý deň teplota nevstúpila nad 0 °C, čo znamenalo rekordne najneskorší deň s celodenným mrazom v našom meste. V poslednej dekáde marca aj pomerne často snežilo a 27. marca sme tu mali ráno až 5 cm snehu. Posledný deň v tom mesiaci sa do sneženia pridala aj výdatná dažď a nakrátko sme zaznamenali výrazný vzostup hladiny rieky Nitry. Vo vyšších polohách niekoľko dní intenzívne snežilo. Mimoriadny chlad vrcholil 2. apríla, kedy v Oravskej Lesnej namerali do rána teplotu až -17,3 °C! Takto chladno sme na Slovensku v apríli nemali od začiatku meteorologických meraní.

Miloš Úradníček, amatérsky meteorológ

Velkonočná „idylka“ v obci Radobica-Cerová 29. marca 2013

Zdroj: Miloš Úradníček

So zbraňou v ruke ohrozoval šéfa

Polícia sa zaoberá udalosťou, ktorá sa odohrala priamo v Partizánskom. Po tom, ako sa 47-ročný muž z okresu Topoľčany dozvedel od svojho zamestnávateľa, že dostal výpoveď, rozhodol sa reagovať viac ako nečakane.

„Obvinený mal pod vplyvom alkoholu namieriť plynovou zbraňou na svojho zamestnávateľa,“ uviedol hovorca KR PZ v Trenčíne Pavol Kudlička pre TV JOJ. Zamestnávateľ sa snažil pred svojím zamestnancom ujsť cez výrobnú halu, no obvinený ho mal stále prenasledovať. Keď zbadal, že v hale sú aj iní zamest-

nanci, od prenasledovania upustil a z priestorov výroby ušiel. „Obvineného vypátrala hliadka obvodného oddelenia PZ SR z Partizánskeho na ulici Družstevná. Policajti z Partizánskeho vzniesli obvinenie z prečinu nebezpečného vyhrážania voči 47-ročnému mužovi,“ informoval

hovorca. Podľa televízie mal zamestnanec jazdiť v čase zadržania na bicykli, pričom mu bola nameraná hodnota alkoholu v krvi tri promile. Obvinený sa postavil pred sudcu Okresného súdu v Partizánskom, ktorý rozhodol, že za mrežami zatiaľ aj zostane.

Zdroj: TV JOJ

Pozor na falošných sčítacích asistentov

Polícia opätovne upozorňuje najmä seniorov pred možnými podvodnými konaniami v súvislosti so sčítaním obyvateľov 2021. Sčítanie sa realizuje v období od 15. februára do 31. marca a prebieha elektronicky. Žiaden sčítací asistent ani sčítací komisár obyvateľa do 31. marca nenavštevuje.

„Odporúčame všetkým, ktorí potrebujú pomoc pri elektronickom sčítaní, aby o ňu žiadali svojich príbuzných, prípadne známych, ktorých poznajú a ktorým dôverujú,“ povedal Pavol Kudlička, hovorca KR PZ v Trenčíne. Asistované sčítanie, ak sa obyvateľ nemôže alebo nevie sčítať sám, alebo s pomocou svojich blízkych, bude až po 1. apríli. Znamená to, že buď obyvateľ navštívi kontaktné miesto zriadené obcou, kde ho sčíta stacionárny asistent, alebo môže telefonicky požiadať o mobilného asistenta, ktorý ho navštívi doma a sčíta ho. V súvislosti so sčítaním obyvateľov, domov a bytov sa objavili prípady, keď dôchodcov telefonicky kontaktovali podvodníci vydávajúc sa za sčítacích komisárov. Ak ste mali takýto telefonát, choďte na políciu.

Zdroj: KR PZ Trenčín

Polícia radí, ako sa podvodom brániť:

- Do domu nikoho pod zámienkou sčítania nepúšťajte. Žiaden sčítací asistent ani sčítací komisár obyvateľa v týchto dňoch nenavštevuje.
- Pokiaľ sa s takouto osobou/osobami stretnete, okamžite kontaktujte políciu. Ide o podvod.
- Najmä seniori by mali byť opatrní a dávať si pozor na podvodníkov. Nejde im o pomoc, ale o to, aby sa dostali do príbytku obete a okradli ju o cennosti a peniaze. Nepohrdnú ani osobnými dokladmi, ktoré by mohli zneužiť.
- Nekomunikujte s osobami, ktoré nepoznáte a chceli by vám pomôcť so sčítaním, iniciatíva musí prísť vždy z vašej strany.

Usmernia vás, ako postupovať pri ochrane svojich práv

Vzhľadom na aktuálnu pandemickú situáciu, ktorá vytvára nové podmienky pre páchanie trestnej činnosti, a nárast počtu občanov, ktorí sa môžu stať obeťmi trestných činov, informuje Ministerstvo vnútra SR o existencii a dostupnosti informačných kancelárií pre obeť trestných činov.

Prevádzkované sú prostredníctvom odboru prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra a nachádzajú sa na okresných úradoch v každom krajskom meste. V informačnej kancelárii sú k dispozícii zamestnanci ministerstva, ktorých úlohou je poskytovanie základných informácií obetiam a potenciálnym obetiam trestných činov a v prípade potreby sprostredkovanie poskytnutia služieb v oblasti právneho usmernenia a podpory, psychologického pomoci a sociálneho poradenstva. Tieto služby sú všetkým klientom poskytované bezplatne a diskkrétne.

V Trenčianskom kraji sídli informačná kancelária na Hviezdoslavovej ulici 3 v Trenčíne. Jej zamestnancov je možné kontaktovať telefonicky na čísle 032/74 11 250, e-mailom na všeobecnej adrese pomocobetiam@minv.sk, poštou alebo osobne na vyššie uvedenej adrese v čase otváracích hodín klientskeho centra. K dispozícii sú aj bezplatné konzultácie prostredníctvom online chatovej poradne dostupnej na stránke www.prevenciakriminality.sk v pravom spodnom rohu. Všetky informácie môžete nájsť aj na facebooku Prevencia kriminality.

Zdroj: minv.sk

HĽADÁTE RADU? Stali ste sa obeťou trestného činu?

- podvodu?
- násillia?
- krádeže?

Informačná kancelária pre obeť trestných činov Trenčín

📍 Klientske centrum Okresného úradu Hviezdoslavova 3 911 01 Trenčín

☎️ 032/74 11 250

✉️ pomocobetiam@minv.sk

🌐 www.minv.sk/prevencia-kriminality

💬 Live chat

🕒 Úradné hodiny

Pondelok	08:00 – 15:00
Utorok	08:00 – 15:00
Streda	08:00 – 15:00
Štvrtok	08:00 – 15:00
Piatok	08:00 – 14:00

Výsledky zbraňovej amnestie za štyri mesiace: V kraji sa odovzdalo takmer 60 zbraní

Štvrté kolo zbraňovej amnestie trvá od 1. novembra minulého roka do 30. apríla. Občania môžu počas šiestich mesiacov beztrestne odovzdať nelegálne držané zbrane a strelivo na ktoromkoľvek útvere policajného zboru.

Doposiaľ bolo celkovo na území Slovenskej republiky odovzdaných 533 zbraní a 17 873 kusov streliva. Len za uplynulý mesiac február prijali policajné útvary 161 zbraní a 8 014 kusov streliva. V rámci Trenčianskeho kraja odovzdali občania doteraz 57 kusov nelegálne držaných zbraní, čo predstavuje tretí najnižší počet zo všetkých ôsmich vyšších územných celkov. Čo sa týka streliva, ľudia priniesli až 5 010 kusov, teda najviac hneď po Bratislav-

skom kraji. Odovzdané zbrane a strelivo skúmajú priebežne balistici Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru na troch pracoviskách: Bratislava, Košice a Slovenská Lupča. „Aktuálne je spracovaných a preskúmaných 48 % prípadov zo zbraňovej amnestie. Pomer krátkych a dlhých zbraní je zhruba 1:1. Doposiaľ nebola identifikovaná žiadna zbraň, ktorá by bola v minulosti použitá pri trestnej činnosti,“ uvádza sa na facebookovej stránke rezortu vnútra. Občania

však majú možnosť si odovzdanú zbraň zaevidovať, ale len v prípade, že ňou nebol spáchaný trestný čin a spĺňajú podmienky na držanie alebo nosenie zbrane. Vlastníctvo môžu tiež previesť na inú osobu, pokiaľ spĺňa dané podmienky. „Ak tak neurobia, zbraň sa stane vlastníctvom štátu. Podobný postup je aj pri streľive. V predchádzajúcich troch zbraňových amnestiách o väčšinu zbraní občania prejavili záujem a dali si ich zlegalizovať,“ doplnila ministerstvo. Zdroj: FB Ministerstvo vnútra SR

Rok Matúša Čáka: Pripomínáme si 700. výročie úmrtia majiteľa Trenčianskeho hradu

Trenčianske múzeum v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja si 18. marca pripomenulo 700. výročie úmrtia jednej z najvýznamnejších stredovekých postáv slovenských dejín. Pri tejto príležitosti naplánovalo na tento rok množstvo podujatí, ktoré venuje Matúšovi Čákovi Trenčianskemu.

Uhorský palatín a taverník, trenčiansky župan, feudál, oligarcha Matúš Čák III. bol zo šľachtického rodu Čákovcov. Jeho predkovia pochádzali zo Zadunajska a pôvodne na Slovensku žiadne majetky nevlastnili. Postupne sa ich moc a majetky rozrastali a stali sa jedným z najbohatších a najplyvnejších rodov v Uhorsku. Matúšova životná púť sa začala okolo roku 1260. V čase svojej moci si dokázal podmaniť takmer celé územie dnešného západného a stredného Slovenska. Jeho meno vyslovovali po celom kráľovstve s obavou i úctou. Pri snahe získať čo najväčšiu moc a vplyv sa nebál využiť nekalé praktiky, akými boli zastrašovanie i násilie. Takto sa dostal k mnohým majetkom cirkvi, ako aj nižšej a strednej šľachty. Na vrchole svojej vlády vlastnil 14 žúp, okolo 60 hradov (z toho 50 na dnešnom Slovensku) a majetky v mnohých stoliciach. Jeho neoficiálny titul „Pán Váhu a Tatier“ nebol iba prázdnu prezývku. Vďaka svojim spojenectvám s vládncami kráľmi sa stal kráľovským taverníkom a za vlády Ondreja III. v roku 1296 bol vymenovaný za palatína, čo bola hodnosť druhého muža v kráľovstve, hneď po panovníkovi.

všetkých pobočkách Trenčianskeho múzea hneď po uvoľnení epidemiologických opatrení.

Z plánovaných podujatí budú najvýraznejší tie, ktoré budú niesť meno Matúša Čáka a návštevníkov budú pomyselne prenášať do obdobia, v ktorom vládol. Letnú turistickú sezónu otvoria dobové Matúšove hradné slávnosti na konci júna. Hrad bude žiť remeselníckym jarmokom, služobníctvom a umením sokoliarov a šermiarov. Z ďalších pripravovaných podujatí, ktoré sa uskutočnia pod patronátom Matúša Čáka, to budú letné rozprávkové cesty pre deti, remeselné dni, jedinečné nočné prehliadky pre deti aj dospelých so scénkami alebo rytierske vikendy.

Jesenná konferencia na hrade

v Kasárňach na Trenčianskom hrade unikátnu expozíciu Pán Váhu a Tatier. Predstaví ňou nielen samotného Matúša Čáka, ale aj dobu, v ktorej žil. V auguste sa súčasťou výstavy stane vzácny exponát – herma z pozlátenej medi, ktorá má byť pôvodcom mnohých podobizní Matúša Čáka Trenčianskeho. V súčasnosti sa herma nachádza v Maďarskom národnom múzeu v Budapešti, ktorému ju v roku 1812 darovalo slobodné kráľovské mesto

V priebehu tohto roka sa plánujú pre návštevníkov múzea i viaceré prednášky, ktoré sa budú týkať jednak sídliskovej kultúry z Matúšovho obdobia, vojenských dejín, ale aj vzťahu Matúša Čáka k cirkvi. Vyvrcholením Roka Matúša Čáka bude jesenná odborná konferencia, kde odznejú prednášky na témy týkajúce sa politickej situácie a hospodárskych pomerov v čase vládnutia tohto palatína. Prednášajúcimi budú významní slovenskí historici a osobnosti, ktorí sa zaraďujú medzi expertov na stredovek. Jej termín

Matúšova zem

I keď oficiálne Matúš nenosil kráľovskú korunu, správal sa ako kráľ. K svojmu azda najslávnejšiemu sídlu, Trenčianskemu hradu, sa dostal v 90. rokoch 13. storočia. Krátko nato začal s jeho prestavbou, aby zastaralú pevnosť s drevozemným opevnením dôkladne zabezpečil proti nepriateľovi. Zriadil si tu dvor, ktorý kopíroval kráľovské sídlo a až do svojej smrti v roku 1321 si počínal ako samostatný panovník. Celé jeho územie, nazývané Matúšova zem, bolo akoby štátom v štáte. Jeho útoky voči panovníckej moci a cirkvi však nedali na seba dlho čakať, 6. júla 1311 bol exkomunikovaný a nad celým jeho územím a majetkami bol vyhlásený tzv. interdikt (cirkevná kliatba). Matúš Čák Trenčiansky zomrel na svojom hrade v Trenčíne 18. marca 1321. Smrťou sa však jeho príbeh nekončí. Jeho posledné miesto odpočinku sa nikdy nenašlo, a tak sa čoskoro začali objavovať rôzne mýty a povesti späté s miestom, kde mal byť pochovaný. Uvažovalo sa, že bol pochovaný aj so svojím pokladom na miestach ako Trenčiansky hrad, Čerešňový sad na Brezine, v chodbách nachádzajúcich sa pod mestom Trenčín, ale hovorilo sa aj o Kláštore na Veľkej Skalke. Tieto dohady sa však nikdy nepotvrdili, a tak jeho hrob ostáva naďalej tajomstvom.

Trenčín s vysvetlením, že ide o portrét Matúša Čáka. K 700. výročiu úmrtia najznámejšieho pána Trenčianskeho hradu bola vydaná Trenčianskym múzeom pamätná suvenírová eurobankovka s nulovou nominálnou hodnotou. Bankovka s podobizňou Matúša Čáka Trenčianskeho, s hradom z obdobia jeho vládnutia a rodinným erbom je vyrobená z bavlneného papiera ako originálne eurobankovky. Pre záujemcov bude k dispozícii v Župnom dome na Mierovom námestí v Trenčíne a vo

je naplánovaný na 23. – 24. september na Trenčianskom hrade. Návštevníci sa budú môcť počas nasledujúcich mesiacov tešiť aj na rôzne súťaže a kvízy. Za zmienku stojí napríklad výtvarná súťaž pre mladšie a staršie deti. Vzhľadom na pandemickú situáciu a meniace sa nariadenia a opatrenia vlády budú všetky termíny spresnené prostredníctvom webovej stránky múzea www.muzeumtn.sk a sociálnych sietí.

TS Trenčianskeho múzea Trenčín
Foto: FB Trenčianske múzeum

Busta ako predloha portrétov

Trenčianske múzeum v Trenčíne plánuje žiť príbehom, povestami a zaujímavosťami zo života Matúša Čáka počas celého roka 2021. Už v apríli otvorí múzeum

Samospráva má záujem o rozvoj cyklotopravy

Okrem cyklotrasy medzi Malými Bielcami a Šipkom po korune hrádze riek Nítry a Nitrice, ktorú vybuduje Trenčiansky samosprávny kraj, má mesto v pláne zriadiť aj ďalšiu. Išlo by o jeden z vnútrómestských cyklochodníkov.

K téme rozvoja cyklotopravy v meste zvolal primátor Jozef Božik aj stretnutie s odborníkmi na cyklotopravu a odbornými zamestnancami úradu. „Máme návrh predprípravnej štúdie jedného z vnútrómestských cyklochodníkov, no pre lepšiu pripravenosť som po prerokovaní témy s odborníkmi a kolegami z úradu rozhodol, že začneme obstarávať dopravnú-urbanistickú štúdiu mesta,“ uviedol primátor na sociálnej sieti s tým, že spomínaná štúdia by predstavovala základný dokument pre komplexné riešenie cyklotopravy v Partizánskom. Pomôcť môžu i obyvatelia, ktorí majú k tejto oblasti blízko, pričom ich postrehy by boli súčasťou tematickej konzultačnej platformy Mestská cykloiniciatíva 2021. „Jej cieľom by bolo neformálne združenie občanov, ktorých táto téma zaujíma a chcú svojimi návrhmi a diskusiou s odborníkmi prispieť k ucelenému dokumentu, o ktorý sa bude mesto opierať pri príprave ďalších projektov financovaných EÚ pre cyklochodníky v rokoch 2021 – 2030,“ priblížil Jozef Božik. Záujemcovia, ktorí sa chcú do platformy zapojiť, sa môžu obrátiť priamo na primátora. Ak to pandemická situácia dovoľí, najbližšie stretnutie by sa malo konať v priebehu apríla. „Záleží mi na participácii cyklistov, ktorí majú čas a záujem o odbornú diskusiu, čo je a nie je možné urobiť v budovaní cyklochodníkov financovaných európskymi zdrojmi,“ podotkol primátor. (sč)

Do práce na bicykli v júni

Oblúbená celoslovenská kampaň nabádajúca ľudí využívať na cestu do práce ekologické dopravné prostriedky bude v tomto roku opäť v netradičnom termíne.

Ďalšou novinkou je aj registrácia samospráv a tímov. Po minulých rokoch sa spúšťala v marci, tento rok bude otvorená 1. apríla. Súťažná časť kampane prebiehala tradične v máji, v roku 2020 sa pre pandémiu koronavírusu presunula na september. Tento rok sa prvýkrát v jej histórii bude šliapať do pedálov v júni. „Veríme, že už za lepších epidemiologických podmienok a v teple,“ uviedol Michal Majer z koordináčneho tímu kampane. Každým rokom sa do nej zapájajú aj zamestnanci župného úradu. V minulom roku počas septembra ušetrilo 29 zamestnancov Trenčianskej župy z 8 tímov až 1,5 tony CO₂. TSK, foto: archív TSK (210099)

Google bude opäť fotiť Slovensko

Spoločnosť Google oznámila, že chce aktualizovať snímky miest a ďalších lokalít. Špeciálne autá Google Street View opäť prídu na Slovensko. Ich úlohou bude nanovo nasnímať slovenské mestá, cesty a ďalšie zaujímavé miesta. „Počas nasledujúcich mesiacov sa vydajú na cesty, aby zavítali do mnohých miest po celom Slovensku. Hlavným cieľom jízdy týchto špeciálnych áut bude aktualizácia snímok v službe Google Street View na Mapách Google,“ uvádza na svojej stránke Google. Služba Street View je dostupná vo viac ako 88 krajinách sveta. Po nafotení snímok ich Google spracuje cez špeciálnu technológiu a rozmaže tváre ľudí či poznávacie značky áut. Pokiaľ mechanizmus zlyhá, človek môže požiadať cez tlačidlo „nahlásiť problém“ v pravom dolnom rohu ľubovoľného obrázku o dodatočné anonymizovanie. Spoločnosť na webe uvádza, že snímkovanie na Slovensku sa začne ešte v marci a potrvá do októbra.

Služba Street View funguje na Slovensku od roku 2012 a lokálne snímky sú pravidelne aktualizované. V minulosti spoločnosť použila okrem auta aj trekker, trojkolku a trojnožku. „Google si uvedomuje, že sa infraštruktúra v mestách, ale aj medzi mestami v čase mení a neustále sa vyvíja, preto je potrebné snímky pravidelne aktualizovať. Nové snímky tak napomáha tomu, aby sa používatelia dokázali v rôznych destináciách ešte lepšie zorientovať,“ vysvetľuje Google. (mp), zdroj: zive.aktuality.sk

Ďalší úspešní Beňuškovci

Prof. MUDr. JOZEF BEŇUŠKA, CSc., narodený v roku 1939 vo Veľkých Bieliciach, vyrastal vo dvore pri pôvodnom stanovišti sochy svätého Floriána. Mal otca Jána, matku Paulínu, rodenú Kráľovú. Dcéra notára Ferdinanda Beňušku Mária je jeho

Prof. MUDr. Jozef Beňuška, CSc.

manželkou. Jozef Beňuška je emeritným profesorom humánnej anatómie, histológie a embryológie, bol dlhoročným prednostom Anatomického Ústavu Lekárskej Fakulty UK v Bratislave, je autorom viacerých skript, učebníc, prekladov a vedeckých článkov, členom Slovenskej anatomicko-funkčnej spoločnosti. Vo vedeckovýskumnej oblasti sa orientuje na neuroanatómiu. Je spoluautorom diela Pitevné cvičenia (1995) a monografie Mozog, anatomicko-rádiologické korelácie (1997), tiež spoluautorom diela Anatómia človeka (Anatomie des Menschen, 1991), prednášal na Lekárskej fakulte UK.

Jeho syn **MUDr. Jozef Beňuška ml.** je bratislavským ortopédom pôsobiacim v zdravotníckych zariadeniach PRO SANUS, a. s., UN Bratislava, dcéra **PhDr. Andrea Beňušková** je klinickou psychologičkou a psychoterapeutkou.

Brat Mons. Justína Beňušku (o ktorom sme písali v predošlom Tempe), Alfonz, bol otcou **doc. MVDr. Ing. NORBERTA MICHALA BEŇUŠKA** (1939 – 2017), ktorý pracoval v JRD Poniky ako hlavný zooteknik a podpredseda (1962 – 1966). Od roku 1963 do roku 1970 externe študoval na Vysokej škole veterinárskej v Košiciach všeobecnú veterinárnu

doc. MVDr. Ing. Norbert Michal Beňuška

medicínu, v roku 1992 absolvoval študijný pobyt na Cornell University Ithaca v USA. V roku 1993 sa habilitoval na docenta na Agronomickej fakulte VŠP v Nitre v odbore všeobecná zooteknika (výživa hospodárskych zvierat, poruchy látkového

metabolizmu a veterinárna farmakológia). Na tieto špecializácie boli zamerané i jeho vedecko-výskumné práce. Pôsobil aj v Biotike Slovenská Lupča ako riaditeľ pre marketing (1990 – 1992) a ako štátny tajomník Ministerstva pôdohospodárstva SR v Bratislave (1994 – 1998). Od roku 2000 bol konzultantom zboru externých poradcov a konzultantom Kancelárie prezidenta SR v Bratislave. Je autorom 27 vyriešených vedeckovýskumných úloh z oblasti veterinárnej farmácie, autorom 8 vysokoškolských a držiteľom 4 autorských osvedčení na vynálezy. Publikoval viac ako 105 odborných prác. Bol mnohoročným aktívnym členom Slovenskej akadémie pôdohospodárskych vied. Vzdelával sa takmer do konca života, v dvoch cykloch absolvoval Univerzitu tretieho veku v rokoch 2009 – 2015 na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte UK v programe filozofická teológia a antropologická katechéza. Jeho manželka **doc. Ing. Jolana Beňušková, CSc.**, narodená v roku 1939, rodená Zapletalová, pochádza z Revúcej. S manželom sa zoznámili na VŠP v Nitre, kde obaja študovali. Po štúdiu sa stala učiteľkou odborných predmetov na SPTŠ v Revúcej. V tom čase nadobudla dialkovo

doc. Ing. Jolana Beňušková, CSc.

vou formou aj pedagogické vzdelanie. V roku 1964 nastúpila na katedru prírodopisu Pedagogickej fakulty v Banskej Bystrici, kde ako pedagogička pôsobila až do odchodu do dôchodku v roku 2003. Vyučovala predmety biologického charakteru, v tejto oblasti pôsobila aj výskumne a publikačne. Bola zvolená za predsedníčku Akademického senátu Pedagogickej fakulty, neskôr sa stala prodekanou pre štúdium, funkciu vykonávala dve funkčné obdobia, niekoľko rokov bola tiež vedúcou katedry. S manželom Michalom Norbertom vychovali synov **Ing. Pavla Beňušku** a **MVDr. Michala Beňušku**. Celá rodina mala veľmi úzky a vrúcny vzťah k Mons. Justínovi Beňuškoví, s ktorým sa často stretala hlavne na fare v Bošanoch, keď tu pôsobil ako farár ThDr. Pavol Beňuška, Justínov bratranec, ale aj v iných farnostiach, v ktorých po vydaní štátneho súhlasu Justín pôsobil.

V minulosti mali Veľké Bielice bohatý kultúrny, športový a vôbec spoločenský život vo viacerých oblastiach ľudskej činnosti. Oň sa zaslúžili v prvom rade tí, ktorí vo Veľkých Bieliciach žili s každodennými starosťami, ktoré prinášal život. Nie sú možno takí známi širokej verejnosti, ako tí, ktorí pôsobili a pôsobia mimo obce, mimo Partizánskeho, ale aj na nich sme náležite pyšní a vďační, veď máme začo. Každý svojou nezištnou trochou prispel k povzneseniu duchovnej, kultúrno-spoločenskej úrovne dediny, ktorá si v tomto roku pripomína 750

rokov od jej prvej písomnej zmienky. A na prekvapenie prispieva doteraz. Koľko Bieličanov sa „motalo“ a ešte chvalabohu motá okolo dychovej hudby, spevu, športu, hasičov...? Na škodu veci Bielice nemajú už divadlo, ale čo nie je, môže byť. Aj medzi občanmi, ktorí sa zaslúžili o dobré meno Veľkých Bielic v rôznych oblastiach života, nájdeme veľa Beňuškovcov. Tu sú niektorí z nich:

PETER BEŇUŠKA (1870 – 1959) mal otca Michala a matku Katarínu Kubovú. V rokoch 1923 – 1938 bol

Peter Beňuška

ričiarom obce, váženým občanom s prirodzenou autoritou. Okrem ričárčenia sa venoval aj kultúre, bol náčelníkom Slovenského mládežského spolku v obci, a tiež vedúcom úverového spolku pri Gazdovskom kruhu a pod. Bol otcou kňaza Pavla, rodáka, o ktorom sme písali v predchádzajúcom pokračovaní o Beňuškovcoch. Jeho otec **Michal** bol členom školskej rady v obci.

VIKTOR BEŇUŠKA (od Valeje) sa narodil v roku 1907 ako syn Alojza (narodeného v roku 1877) a matky Márie, rodenej Zábajnikovej (narodenej v roku 1880). Manželkou mu bola Irena Olachová. Bol to divadelník a spevák na pohľadanie, jeho syn **Ján** (narodil sa v roku 1946) bol výborným futbalistom, futbal za miestny FK hrával na poste brankára aj Viktorov syn **Peter** (narodený v roku 1959), manžel **Kataríny Beňušovej**, rodenej Lamrichovej (narodenej v roku 1956), jednej z najlepších hádzanárk ČSSR. Katarína bola odchovankyňa Slávie Koš. Do Partizánskeho prestúpila v roku 1974, v roku 1980 vyhrala s Iskrou VPP a v tom istom roku bola účastníčkou OH v Moskve (5. miesto). Ich dcéra **Petra** (narodená v roku

Petra Beňušková

1982), tiež odchovankyňa Iskry, je mnohonásobnou reprezentantkou SR a v rokoch 2006 a 2013 bola vyhlásená za najlepšiu hádzanárku Slovenska. A ich syn **Ing. Marek** (narodený

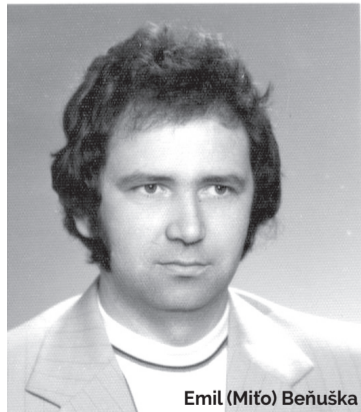
v roku 1981) vyštudoval STU – stavebnú fakultu, pracuje na Slovensku v oblasti stavebníctva pre nemeckú firmu. Viktorova vnučka (po synovi Jánovi) **Mgr. Ludmila Dis.art** (Lidka, vydatá Ševčíková, sa narodila v roku 1970) a je učiteľkou v ZUŠ Partizánske. Ďalšia vnučka (Jánova dcéra) **Marcela** (narodená v roku 1975) pracuje ako asistentka projektového manažéra v spoločnosti RYS v Bratislave, ktorá sa zaoberá bezpečným bývaním a vnuk **Andrej** (Jánov syn narodený v roku 1973) je úspešným podnikateľom v Partizánskom. Ludmilina dcéra **Marcela** (narodená v roku 1990) bola v roku 2009 finalistkou Miss Universe SR a vyhlásená ako II. vicemiss, žije v Indii.

Viktorova sestra **ŠTEFÁNIA GALBOVÁ, rodená Beňušková** (1922 – 1999), bola oduševnenou a vynikajúcou ochotníčkou divadelníčkou spolu s manželom Gabrielom. Po zrušení Združenia katolíckej mládeže (1948) založil Dr. Jozef Klčo, farár, divadelný krúžok, ktorého sa stala podpredsedníčkou. Ich syn Ing. Dominik Galbo pracoval dlhé roky ako hlavný agronóm v JRD Skačany, bol výborným futbalovým brankárom a dlhoročným predsedom FK.

Štefánia Galbová

Ďalší Viktorov súrodeneц **ALOJZ BEŇUŠKA** (narodený v roku 1920) bol platným členom ZO SZS, pracoval vo výbore FK Veľké Bielice ako pokladník, Alojzov syn **Emil (Miťo) Beňuška** (narodil sa v roku 1948, matka Anna Orliková) roky odvádzal pre Bielice kus svojho talentu ako výborný futbalista. Potom v klube obetavo pôsobil ako dlhoročný hospodár.

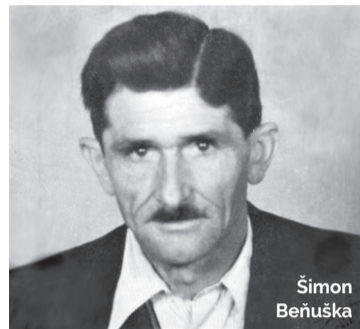
Emil (Miťo) Beňuška

Počas éry totalitného režimu a pôsobenia ThLic. Jozefa Opralu v bielickej farnosti s veľkou odvahou podporoval aktivity prenasledovanej cirkvi, pomáhal pri vydávaní samizdatovej náboženskej literatúry. Miťova sestra **Mária** (narodená v roku 1952) je členkou speváckeho súboru Nádej.

Mgr. Magdaléna Beňušková, vydatá Trepáčová (sa narodila v roku

1944). Je to dcéra ďalšieho Viktorovho brata **ANTONA**, narodeného v 1917, a Márie Farskej. Magdaléna pôsobila vyše tri desaťročia v miestnej základnej škole ako výborný pedagóg, výchovný poradca. Bola dlhoročnou členkou a funkcionárkou ZO ČSČK, v súčasnosti sa aktívne zapája do činnosti bielického speváckeho zboru Nádej.

Z manželstva Alojza Beňušku a Márie Zábajnikovej sa narodil aj syn **ŠIMON** (1909 – 1970, manželka Au-

Šimon Beňuška

gustína Bitarovská), ktorý bol spolu s manželkou neodmysliteľnou súčasťou kultúrno-spoločenského života vo Veľkých Bieliciach. Bol výborný spevák speváckeho zboru, ktorý v 30-tych rokoch 20. storočia patril medzi najlepšie zbory v kraji, zúčastnil sa aj povestného III. Speváckeho festivalu (1934) v Ružomberku. Bielický Spevokol katolíckej mládeže očaril aj samotného Andreja Hlinku a hudobný skladateľ Miloš Ruppeltdt zariadil, aby Bieličanov prostredníctvom rozhlasu počulo celé Slovensko (o podujatí sme písali 22. júna 2015).

Šimonov syn **Ing. Jozef Beňuška** (narodený v roku 1936), pracoval najprv vo Výskumnom ústave živočíšnej výroby v Nitre, potom ako prvý promovovaný agronóm v nedanovskom JRD 29. augusta (Turčianky, Krásno, Nedanovce) a nakoniec ako hlavný

Ing. Jozef Beňuška

inžinier – zooteknik v JRD Vyčoma Klátova Nová Ves. V súčasnosti sa v obci angažuje v ZO Združenia kresťanských seniorov, je jeho predsedom. Jozefova dcéra **Ing. Renáta** (narodená v roku 1962, vydatá Achbergerová), absolvovala SPU v Nitre (Fakulta EaM) a na Žilinskej univerzite pedagogiku. Žije vo Veľkých Bieliciach, pracuje v Rakúsku ako manažérka v penzióne. Druhá dcéra **Zuzana** sa narodila v roku 1965, vydatá Sakáčová, žije v Partizánskom, pracuje v Topolčanoch ako mzdová účtovníčka firmy. Ďalšia, tretia dcéra **Ing. Alžbeta** (Božena, narodená v roku 1968, vydatá Piliarová) žije v Brodzanoch, absolvovala SPU v Nitre, pracuje ako ekonómka vo firme v Partizánskom.

Peter Múčka

Spomienka na Sviečkovú

Hovädziu sviečkovú prešpikujeme slaninou, osolenú a okorenú ju opražíme na oleji z každej strany, aby sa mäso stiahlo a vyberieme ho. Na výpeku potom do zlatista opečieme koreňovú zeleninu, pridáme trochu cukru a octu. Neskôr vlejeme pol litra smotany a dochutíme horčicou... Tak na takúto sviečkovú, navyše s domácou knedľou, nedám dopustiť. Dnes vám však chcem pripomenúť úplne inú Sviečkovú – a to manifestáciu, ktorá sa konala na jar v roku 1988 v našom hlavnom meste.

V piatok 25. marca pred tridsiatimi tromi rokmi zorganizovali odporcovia vtedajšieho režimu pokojnú manifestáciu za dodržiavanie ľudských práv a náboženských slobôd. Zhromaždenie sa pripravovalo striktné v súlade s vtedajšími platnými predpismi, podľa ktorých stačilo manifestáciu ohlásit na príslušnom úrade. Medzi hlavných organizátorov patrili František Mikloško, Ján Čarnogurský, Vladimír Jukl a ďalší katolícki disidenti. Listom adresovaným Obvodnému národnému výboru Bratislava I oficiálne ohlásili uskutočnenie polhodinového verejného zhromaždenia občanov na Hviezdoslavovom námestí v Bratislave, a to bez slovných prejavov a politických hesiel. O týždeň prichádza Františkovi Mikloškovi rozhodnutie o tom, že manifestácia sa zakazuje. Ako dôvod bolo uvedené, že organizátori nedokážu zabezpečiť verejný poriadok. Nuž, aký iný dôvod mohli

úradu uviesť, keď i v tom čase bolo priamo v ústave zakotvené právo na zhromažďovanie sa? Napriek zákazu sa manifestácia pripravovala ďalej. Pamätám si, že doobeda v deň D nás vysokoškolskí učiteľia upozorňovali, aby sme sa vo vlastnom zámere tejto akcie nezúčastnili, a to ani ako diváci. Radšej nech sa zbalíme a odcestujeme čo najskôr domov. V prípade usvedčenia z účasti by sme sa mohli so štúdiom na fakulte rozlíčiť. V onen marcový piatok bola Bratislava v pohotovosti. Kto vie, čoho sa režim tak ukrutne bál, veď malo ísť iba o pokojné nenásilné zhromaždenie. Ešte v predchádzajúci večer bol zaistený biskup Ján Chryzostom Korec a skoro ráno boli pozatýkani aj hlavní organizátori. Tých odviedli na oddelenie verejnej bezpečnosti a celý deň vypočúvali. V dopoludňajších hodinách prechádzali ulicami Bratislavy obrnené transportéry s cieľom zastrašiť obyvateľov a odradiť ich od účasti

na „protištatnej akcii“. V popoludňajších hodinách bola mestská hromadná doprava odklonená tak, aby sa ľuďom z okrajových častí mesta zabránilo dostať sa do centra. Vozidlá technických služieb začali kropiť ulice vodou, pričom striekali priamo na skupinky ľudí, ktorí sa začali schádzať na Hviezdoslavovom námestí.

Začiatok demonstrácií

Okolo šiestej hodiny večer sa približne 700 osôb zhromažďilo pred budovu Slovenského národného divadla so zapálenými sviečkami. Zaspievali štátnu hymnu, pápežskú hymnu a začali sa modliť ružencem. Zhromaždení občania boli políciou vyzvaní, aby sa rozišli, pretože manifestácia nie je povolená. Keď občania na výzvu nereagovali, politická komisia, ktorá sledovala dianie z okien 4. poschodia hotela Carlton, vydala príkaz na rozohnanie davu ve-

riacich. Autá VB so zapnutými sirénami a majákmi začali prudko jazdiť po námestí a rozháňať ľudí. Príslušníci bezpečnosti a niektorí civilisti s odznakmi kričali na účastníkov, bili ich obuškami, pästami, sácali na zem a kopali. Viacerých odvlekli do pripravených áut a odvádzali na policajné stanice. Napriek tomu, že účastníci sa nedali strhnúť k násilným akciám a naďalej sa pokojne modlili, polícia nasadila proti nim dve vodné delá. Špeciálne jednotky ich mlátili obuškami a použili proti nim aj slzotvorný plyn a psov. Viacerí ľudia utrpeli poranenia, pomliaždeniny a krvácania. Takto bol teda zabezpečený „verejný poriadok“ zo strany štátu, keď ho vraj nedokázali zabezpečiť organizátori. Vtedajší slovenský minister kultúry Miroslav Válek bol z neprimeranej reakcie štátnych orgánov zdesený a rozhodol sa podať demisiu. Nakoniec ho súdruhovia presvedčili, aby vo svojej funkcii zotrval ešte

aspoň pol roka, nech si jeho odchod ľudia nespájajú s týmto brutálnym zá-
sahom.

Sviečková manifestácia, i keď rozohnaná hrubou sprostou silou, odštartovala ďalšie prejavy nespokojnosti s úrovňou demokracie a slobody prejavu vo vtedajšom Československu. Či to už boli viaceré demonstrácie v Prahe, odvážne verejné prejavy niektorých umelcov (napríklad známeho herca Miloša Kopeckého), petičný dokument Několik vět a ďalšie. Všetko to vyústilo 17. novembra 1989 do Nežnej revolúcie, ktorá odstránila nedemokratické zriadenie a zabezpečila slobodné voľby. Paradoxné je, že aj tridsať rokov po revolúcii striekame do protestujúcich občanov vodnými delami, rozháňame ich a zatýkame. Asi to tak zostane navždy: či už vládné taký alebo onaký režim, svoje pozície si bude chrániť všetkými prostriedkami.

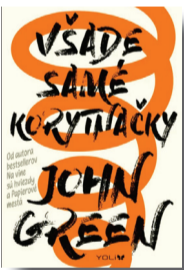
M. Agliová

KNIŽNÉ TIPY REDAKCIE

V roku 1955 bol v bývalom Československu na počesť Mateja Hrebendu vyhlásený marec za mesiac kníh. Ten sa už síce prehupol do svojej druhej polovice, nič to ale nemení na tom, aby sa knižka stala vašou obľúbenou spoločničkou aj počas nasledujúcich dní. Ak váhate, po akom titule siahnuť, inšpirovať sa môžete naším výberom.

KRISTÍNA, PRAKTIKANTKA

JOHN GREEN VŠADE SAMÉ KORYTNAČKY

Meno John Green je v čitateľskom svete veľmi známe. Ide o autora young adult (v prekl. – knihy pre mladých dospelých) literatúry. Preto aj kniha Všetade samé korytnačky je určená pre túto cieľovú skupinu, to však neznamená, že po nej nemôžu siahnuť aj starší či mladší čitateľa. Práve naopak, odporučila by som ju snáď všetkým. V podstate ide o veľmi jednoduchý príbeh. Aj v tejto knihe nájdete menšie dobrodružstvo, v pozadí ktorého autor rozvíja hlbšie myšlienky. Príbeh, ktorý sa zo začiatku javí ako veľká vzrušujúca príhoda, sa preplétá s témami, ako dôležitosť rodiny, priateľstvo, láska či mentalita mladých ľudí. Vďaka lexike a štýlu Johna Greena je tento príbeh ľahko čitateľný, no zároveň nás núti rozmyšľať nad dôležitými vecami v živote. Hlavnou hrdinkou románu je šestnásťročná Aza Holmesová, ktorá trpí obsedantno-kompulzívnou poruchou. Neustále sa niečoho obáva, každú chvíľu si zarýva nechťom do prsta, ktorý má obviazaný leukoplastom. Bojí sa špinavých vecí a desia ju kadejaké predstavy. Má svoju najlepšiu kamarátku Daisy, s ktorou si žijú svoj tínedžerský život. Daisy sa raz dozvie o záhadnom zmiznutí miliardára Russella Picketta a to nie je všetko! Zistí aj to, že za jeho nájdenie môžu získať odmenu stotisíc dolárov. Výhodou je, že sa Aza z detstva pozná s Pickettovým synom Davisom. Prichádza jednoduchá otázka – utiekol Russell Pickett pred políciou, alebo sa stalo niečo iné? A čoskoro je doplnená o ďalšie. Nebolo by lepšie nič nevedieť? Jadrom však nie je táto zápleтка. Dopomohla k tomu, aby sa Aza zamyslela nad vlastnou úzkosťou a vysporiadala sa so svojimi myšlienkami. Povedala by som, že je to klasická greenovka, no každá z nich má niečo, v čom sa odlišuje od ostatných. A táto nebola iná.

„Keď som si prvý raz uvedomila, že som možno vymyslená, chodila som do štátnej strednej školy River High School v severnej časti Indianapolisu. Naobedovať som sa musela vždy v presne stanovenom čase (medzi 12.37 a 13.14 h). Nútili ma do toho sily o toľko významnejšie ako ja, že som ich ani nevedela identifikovať. Keby mi tieto sily určili inú prestávku na obed alebo keby si moji spolustolovníci, ktorí pomohli napísať môj

osud, v ten septembrový deň zvolili inú tému rozhovoru, čakal by ma celkom iný koniec – alebo aspoň celkom iný stred. Postupne som však zistovala, že život nie je príbeh, ktorý o sebe rozpovie vy, ale príbeh, ktorý o vás porozpráva niekto iný. Samozrejme, tvárite sa, že jeho autorom ste vy. Inak to nejde. Keď sa o 12.37 h zhora ozve monotónne zvonenie, poviete si: A teraz chcem ísť na obed. Namýšľate si, že ste maliar, no v skutočnosti ste plátno.“

SANDRA

MIROSLAV BEBLAVÝ NOVÁ ŠLACHTA: Papalášstvo od Mečiara po Matoviča

Keď som si pred viac ako desiatimi rokmi prečítala knihu Idioti v politike od Jozefa Banáša, myslela som si, že lepší vážno-humorný pohľad na správu vecí verejných už nemôže byť. Až kým som sa nedostala ku knižnej novinke od taktiež bývalého politika Miroslava Beblavého. Ten počas svojho pôsobenia v parlamente na vlastnej koži zažíval, ako páni na hradnom vršku zneužívajú svoje postavenie. Po odchode z politiky sa preto rozhodol spísať svedectvo o nezmýslených výsadač takzvaných papalášov. Ako sám hovorí, „papaláš je vlastne šľachtic či príslušník kráľovskej rodiny, ktorý sa zatúlal do našej demokratickej doby, platia pre neho iné pravidlá, ale na jeho spôsob života sa mu skladáme všetci.“ Miroslava Beblavého som mala možnosť poznať osobne ako vyučujúceho z Ústavu verejnej politiky Fakulty sociálnych a ekonomických vied UK v Bratislave a jeho štýl písania v tejto publikácii s dávkou nadhľadu ma naozaj milo prekvapil. Ak máte chuť nazrieť do zákulisia slovenskej politickej scény a zistiť, kde sa v našej spoločnosti papalášstvo zobralo a ako sa dá proti nemu bojovať, určite túto knihu odporúčam.

„Cuper sa stal symbolom zneužívania poslaneckej imunity nasledujúcou kombináciou okolností, ktoré zachytila televízia Markíza. Najprv sa špil pod obraz boží – policajti mu namerali 2 promile. Potom sadol za volant a vážne nabúrál. Pobúrenie ľudí najlepšie vystihla občianka na Markíze, ktorá povedala: 'Napíše sa jak taká doga, keby tadeto išli ľudia, tak ich zabije.' A neskôr v tej istej reportáži pokračovala: 'Pán Cuper je na mol. Tridsať rokov robím krémárku, poznám to veľmi dobre. Je na mol.' V stave zjavnej opitosti blabol pred televíznymi kamerami. Na kameru najprv poprel, že pil, potom priznal malé pivo, potom dve deci vína a nakoniec sa aj zasmial. Redaktorovi ešte potvrdil, že mu to orešanské vínečko chutilo. Vďaka priestupkovej imunity nielenže nemusel platiť pokutu či ísť do väzenia, ale dokonca mu na mieste museli vrátiť vodičský preukaz. Pán poslanec si po tom všetkom opäť trúfol sadnúť za volant, podľa jeho slov, 'samozrejme, bez akýchkoľvek problémov.' Ktokoľvek iný by o vodičský preukaz prišiel na dva roky a dostal by pokutu do výšky 15-tisíc korún. Vtedy sa médiá a verejnosť začali zaujímať, ako je to možné, a zrazu sa

zistilo, že priestupková imunita nie je daná ústavou, zákonom, ale rozhodnutím medzitým už dávno odídeneho policajného prezidenta.“

KATARINA

UMBERTO ECO MENO RUŽE

Meno ruže mnoho ľudí pozná ako dnes už kultovú televíziu klasiku s charismatickým Seanom Connerym, no oveľa menší počet siahol po pôvodnej predlohe – knihe od talianskeho spisovateľa Umberta Eca, ktorý zomrel pred piatimi rokmi. Jedným z dôvodov, prečo sa ľudia k čítaniu jeho diel veľmi nemajú, je Ecov štýl písania, ktorý nepatrí k najjednoduchším. Aj napriek tomu sú jeho príbehy pútavé, a tak ľahko ich z hlavy nedostanete. Meno ruže je jeho debut, ktorý autora vystrelil medzi spisovateľské legendy. Dej historickej detektívky s filozofickými prvkami vás zavedie do roku 1327 a opätstva v severnom Taliansku, ktoré bude centrom dišputy katolíckej cirkvi. Kláštor v sebe ukrýva mnohé temné tajomstvá a tie sa začnú odkrývať s postupným objavovaním tiel mŕtvych mníchov. Záhadné úmrtia rieši františkán a bývalý inkvizitória Viliam z Baskervilleu s pomocou mladého mnícha Adsa. Viliam nepodlieha poverčivosti mníchov a nevidí v udalostiach konanie diabla, naopak, opiera sa logiku a dôkazy. Niektorí jeho postavu dokonca označujú ako talianskeho Sherlocka Holmesa v čase stredoveku a prostredí rehole a inkvizície. Meno ruže nie je odдыхovka, ktorú prelúskate za hodinku, no brilantné rozpletanie tajomnej zápletky vám to určite vynahradí.

„Od severného portálu, ktorý viedol do dvora, nečakane zaznel veľký pokrik. V duchu som sa spýtal, ako si sluhovia chystajúci sa k práci, môžu dovolit rušiť omšu svätú; v tom okamihu však vošli do chrámu traja pasáci prasiat, v tvárach mali vpísanú hrôzu, pristúpili k opátovi a niečo mu pošeptali. Opät ich upokojil pohybom ruky, akoby nechcel rušiť omšu, do chrámu však vošli ďalší a krik znel ešte mocnejšie: 'Je to človek, mŕtvy človek!' volal niekto a iní dodávali: 'Je to mních, nevidel si, že má topánky?' Ustala modlitba, opät pokynul cellerariovi, aby šiel s ním, a obaja vybehli von. Viliam šiel za nimi, ale to už i ostatní mnísi opúšťali lavice a vychádzali z kostola. Obloha bola už jasná a biela pokrývka robila celú pláň ešte jasnejšou a prehľadnejšou. Vzadu za kostolom, pred stajňami, stále ešte kráľovala veľká kaď s krvou a z nej trčalo niečo podivného v tvare kríža, ako keď sa do zeme vrazia dve tyčky a na ne sa navešajú handry, aby odháňali vtáčstvo. Neboli to však tyčky, ale nohy, nohy človeka, ktorý trčal hlavou dolu v kadi s krvou. Opät prikázal, aby mŕtvola (lebo živý človek by v tej neslušnej polohe, bohužiaľ, dlho nevydržal) bola z odpornej tekutiny vytiahnutá.“

MIKONA

**Naše služby a pneumatiky
Vaša bezpečná jazda**

Nemocničná 1569
(futbalový štadión Šimonovany)
958 03 Partizánske

☎ 0905 329 116 | 0915 753 116

(210127)

Našlo sa v archíve

Vedeli ste, že Trať mládeže stavali i Baťovci? Písali sa roky 1948 a 1949, kedy mládežníci z celého Československa prichádzali na úsek medzi Hronskou Dúbravou a Banskou Štiavnicou a v rámci záväzkov pracovali na výstavbe železničnej trate. Na brigády chodilo i mnoho mládežníkov z vtedajších Baťovian, ktorí boli združení v brigáde, ktorá niesla meno generálneho riaditeľa Jozefa Trojana. Baťovci sa na výstavbe trate veľmi osvedčili a svojho času sa stali najlepšou brigádou na celej stavbe. Na fotografií môžeme vidieť baťovianskych brigádnikov a ich prýbytok počas návštevy delegácie z Baťovian. (ms), foto: OZ PHKaOP

Pocta skrytá v pamätníkoch

Chodíme okolo nich každý deň, ale vieme o nich len málo. V našom seriáli vám prinášame príbehy pomníkov v okresoch Partizánske a Bánovce nad Bebravou, ktoré môžeme každodenne vidieť, ale aj tých, na ktoré sa už zbudlo alebo sa zľahli so zemou.

Pomník padlým
v SNP

v náručí umiera partizán, a ženy, ktorá s dieťaťom hľadá do diaľky a čaká svojho milého. Nad nimi sa vypína kríž. Pomník bol slávnostne odhalený 15. mája 1949 za prítomnosti partizánov z partizánskej brigády kpt. Trojana, ktorý prevzal nad touto udalosťou záštitu.

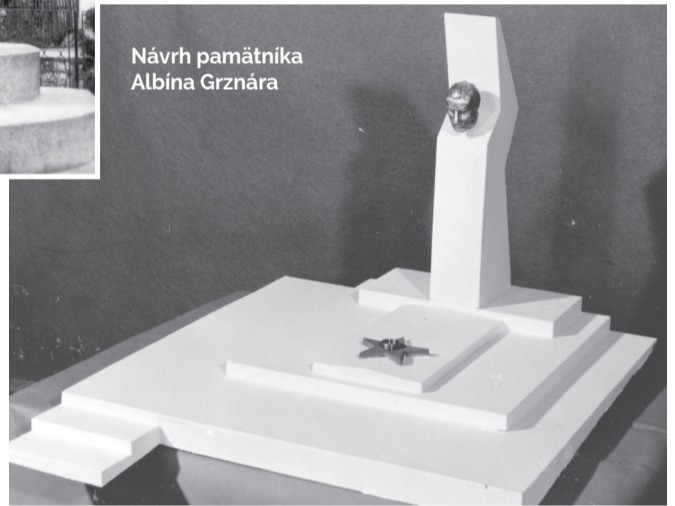
Nerealizovaný pamätník venovaný Albínovi Grznárovi

V 80. rokoch 20. storočia sa vedúci predstavitelia spoločenského života vo Veľkých Uherciach začali zaoberať otázkou výstavby pamätníka, ktorý by bol venovaný členému organizátorovi ilegality na hornej Nitre – Albínovi Grznárovi. Vhod prišla i skutočnosť, že jeden zo študentov vypracoval návrh a model tohto pamätníka. Umiestnený mal byť na veľkouherskom cintoríne a mal nahradiť vtedajší hrob Albína Grznára. Žiaľ, k realizácii projektu nikdy nedošlo a jediná časť, ktorá bola zrealizovaná, je busta, ktorá bola svojho času umiestnená v Dome revolučných tradícií v Partizánskom. (ms), foto: archív OZ PHKaOP

Pomníky vo Veľkých Uherciach

Písal sa rok 1949, kedy odbočka Komunistickej strany vo Veľkých Uherciach za pomoci obecnej kasy postavila pomník padlým v SNP. Pozostáva z vyvýšeného podstavca, na ktorom je umiestnená pamätná doska s menami padlých občanov Veľkých Uheriec. Nad touto doskou sa nachádzajú pieskovcové podobizny vojaka, ktorému

Návrh pamätníka
Albína Grznára

Prekvapiť nás môže kadečo. Žiaka napríklad učiteľ, keď ho vyvolá hodinu po hodine, študenta rozhodnutie školy o zamietnutí štipendia, mladého ženáča manželka a jej nezáujem o domácnosť, čerstvého dôchodcu výška starobného dôchodku a podobne. Tých prekvapení je počas života viac ako dost. Toto prekvapenie, čo o ňom píšeme, sa stalo čerstvo oženému Ondrovi.

Silno zaláskovaný mládenec vhuhol rovnými nohami do vzťahu i manželstva. Poznali sa príliš krátko, aby aspoň v stručnosti poznali svoje povahy či záľuby. Aby toho nebolo málo, čoskoro sa prihlásilo na svet dieťa. Nastali nové problémy. Finančne to v domácnosti nevychádzalo. Ondro sa cítil obmedzovaný, keď sa ho žena snažila zapájať do diania rodiny. Zo začiatku to zvládal, aj keď niekedy s odretými ušami. No postupne začal z kolotoča povinností unikať. Na dohováranie ženy len mykol plecom. Bol nervózny, podráždený a často aj nevyspatý. Dieťa totiž často plakalo, a tým, že nespalo, potom nespali ani rodičia. Vznikali hádky a mladý muž začal byť voči manželke agresívny. Jana mlela z posledného, hoci sa veľmi snažila. Vyčerpanie sa podpísalo pod jej výzor. Chodila po dome ako mátoha. Kruhy pod očami boli čoraz tmavšie, no Ondro akoby to vidieť nechcel. Mladá jemná krásavica sa stala tieňom fungujúcim len zotrvačnosťou. Bola však natoľko zodpovedná, že denne varila, prala, byt bol vždy čistý a uprataný a dieťaťko stopercentne opatrené, len ňou, jeho mamou. Ondro sa čoraz častejšie domov vracal v neskorých večerných hodinách

potúžený alkoholom. Žil a správal sa ako slobodný.

Raz prišli navštíviť mladú rodinu Janini rodičia. Prišli neohlásene. Zhrozili sa, keď uvideli, čo sa stalo s ich dcérou. Otec, ktorý svoje dievčatko zbožňoval, si pri pohľade na dcéru povedal dost!

Kým dcéra s mamou rozoberali pokroky dieťaťa, otcovi sa v hlave zrodil plán.

Prekvapenie

„Najprv si počkám na mladého, hodíme reč a potom...“

Bolo už skoro 18. hodín, keď sa zať dovliekol domov. Hneď z chodby namiesto pozdravu zakričal: „Čo si varila!?“ Zostal ako solný stĺp, keď zbadal v obývačke svokrovcov. Zvítali sa a nastalo trápne ticho, ktoré prerušila Jana, pozývajúcu muža k stolu. Ondrovi prestalo chutiť, lebo šípil, že sa bude musieť zodpovedať za to, čo urobil mal, mohol a neurobil a za to, ako nezodpovedne doteraz v svojej rodine pôsobil. Po skončení jedla sa neochotne dovliekol späť do obývačky. Povodne mal v pláne rýchlo sa najesť a hurá do ulíc. Týmto rodičovským prekvapením, ba priam prepadovkou mu padla sánka. Ako malý nezbedný žiak sa krčil v rohu gauča a len stručne odpovedal na svokrine otázky. Svokor bol chlap ako hora a Ondro mal pred ním rešpekt. Zrazu svokor zahrnel.

„Tak čo mladý, si spokojný s mojou dcérou? Varí dobre? Dobre sa o teba stará?“ Nastalo ticho. Ondro naprázdno preglgol. Zbledol a odrazu stratil reč. V hlave mu hučalo a dostal strach, nevedel, čo sa bude diať ďalej.

„Neviem, čo chcete vedieť. Žijeme si dobre a...“

„Ja som sa pýtal niečo iné. Odpovedz mi na to, čo som sa pýtal.“ Nastalo ticho.

„Achá, nemáš slov, tak ja ťa dostanem do obrazu. Pozri sa na svoju ženu, je to tá istá žena, ktorú si si bral? No ja hneď odpoviem za teba. Zostal z nej len tieň, a vieš, milý môj, že máš na tom zásluhu aj ty? Keď si vstupoval do manželstva, tak si na kríži prisahal, že budete spolu v dobrom aj v zlom, že sa budete navzájom ctíť a pomáhať si, ale tu si ty, milý Ondrík, akosi zlyhal. Prišli sme neohlásene, lebo sme sa na vlastné oči chceli presvedčiť, či je možné, že 5 dní v týždni po práci netrúviš doma, ale s kumpánmi, ktorí rodinu nemajú, alebo, ako ty, na ňu kašlú. Kedykoľvek sme k vám volali, vždy si nebol doma. Jana ťa však nezradila. Ona zatĺkala, ospravedlňovala твоju neprítomnosť. Nestážovala sa, a ak si myslíš, že to ona nás privolala, tak sa mylíš. Ak si chlap, tak vysvetľuj a povedz, že sa mylím a ja sa ti ospravedlním. Dobre však váž slová, lebo sudcom tvojho správania som tu teraz ja.“

„Ticho ako v hrobe by sa dalo krájať. Prerušil ho plač dieťaťa z izby. Jana s mamou sa hneď pobrali za ním. Zostali len chlapi a kopec nevypovedaných odpovedí. Po chvíli ticho prerušil Ondro. „No, nie je ten život taký ružový a v mnohom ste mali pravdu.“

Dieta je nepokojné, často plače a ja som z toho otrávený a nevyspatý. V robote som podráždený, čo si všimol aj majster. Úprimne obdivujem Janku a jej trpezlivosť, ako to všetko s malou zvláda. No ja ten tlak tak ľahko ako ona nezvládam. Predsa len, ona je doma a na všetko má čas. Ja si musím po práci oddýchnuť, lebo by som sa zosypal a aj preto utiekám von.“

To už svokor nevydržal. „Spovedáš sa tu a ospravedlňuješ ako malý žiačik. Zamyslel si sa ty niekedy nad tým, ako ona dokáže fungovať plných 24 hodín? Opýtal si sa jej niekedy, ako strávila deň, ponúkol si sa, že pôjdeš s malou von, nech si ona aspoň na hodinku zdriemne? Aj tebe by prospelo vyvetrať si hlavu od práce a venovať sa viac malej, čím si upevníš vzťah s ňou. Ale to ty nie, však je doma, nech sa stará. Chlapče, ale ona nie je stroj, a ty to nevidíš, alebo nechceš vidieť? Syn môj, prepáč, ale niekto ti to už musel povedať a otvoriť ti oči. Ja už nemôžem čakať na to, kým sa stane niečo zlé. Čo si potom počneš sám s malým drobcom?“ Ondrovi tvár zaliali slzy.

„Ja som to takto nechcel, ja mám Janku rád, ale tie tlaky boli také silné, že som zbabelo ušiel. Uznávam, správal som sa ako sebec, ale sľubujem, že sa to zmení.“

„Slovo robí chlapa, daj ruku na to!“ A zmena nastala, Ondro sa menil každým dňom. Jana sa tešila a od šťastia kvitla ako ruža. Kamaráti sa museli bez neho zaobiť, ale zvykli si a Ondro tiež. Lebo rodina je rodina a tá má vždy prvenstvo.

Elena Foltánová

Spomienka

Dňa 26. marca 2021 si pripomíname 1. smutné výročie od úmrtia našej mamy, starej mamy a babičky

Heleny KORCOVEJ

a 29. marca 2021 si pripomenieme 21 rokov od úmrtia nášho otca, starého otca a dedka

Jozefa KORCA.

S láskou spomínajú synovia a zať s rodinami. (210125)

RÓZNE

Predám tatranský obklad, smrek, perodrážka od 3,59 €, poľgulatý - zrub. profil, na mieru podlahy a hranoly. Tel. 0907 233 415. (210112)

ZAMESTNANIE

Firma ZDA Partizánske prijme šičky na dvojhlavý stroj, pracovníčky na riasenie špic a šitie štrobla. Tel. 0903 468 040. (210124)

Hľadám ľudí na prácu v lese, sadenie stromkov a podobne. Tel. kontakt: 0908 754 077. (210119)

AUTO - MOTO

Predám 4 zimné gumeny 185/65 R15 (88/T) na diskoch (plech), 4 letné gumeny, 1 stojan na 4 kolesá, Partizánske, cena dohodou. Tel. kontakt: 0918 167 757. (210131)

Bioplant **Ostratice**

Začíname 1. marca

Pozývame vás na nákup ovocných výpestkov a predaj jablĺk

- jablone, hrušky **Drobné ovocie:** ríbezle, egreše, josta, vinič,
- slivky čučoriedky, brusnice, liesky, zemolez,
- marhule, broskyne černice, maliny, aktinidia
- čerešne, višne malinostružina.

Otvorené: Po - Pia: 07.30 - 16.30 h, So: 07.30 - 12.00 h
038/768 84 15, 0908 977 926

Pohrebništvo DVONČ

Partizánske
Trenčín Nováky

non stop kancelária PE
0908 775 262 0917 454 205
0917 291 541 038 749 0083
0915 744 767

pohrebisko.pe@gmail.com
www.pohrebnictvodvonc.sk

NALAD SI SVOJE REGIONÁLNE RÁDIO

RADIO WOV

106,7 FM PARTIZÁNSKE
90,4 FM BÁNOVCE n.B.
90,5 FM PRIEVIDZA

www.radiowov.sk
Kontakty: studio@radiowov.sk, Tel: 038/53 00 273, 0948 651 655

SUDOKU (stredne ťažké)

4				7	3			1
							3	4
5	9	6						8
	2			4	8			
				9				
						3	6	
	9				6	1		8
	7	2						
6				4	8			2

	obrob motykou	4	ľud. po česky	značka elektrón-voltu	pančucha, po česky		skratka amerického štátu Vermont	člen senátu	seká, rúbe	pozdrav na rozlúčku (z francúzštiny)	2	značka iridia
	oddel' prílepenú časť											
	fínsky hokejista, hviezda NHL											
	starý, po anglicky											odbi
	značka plutónia											
	vedecký pracovník	1										
	lietadlo naplnené plynom											
	muzikál s Madonnou											
	drví, po česky											
	ozvena											
	Cross-origin Resource Sharing											
	Pomôcky: Ade, ase asino, Auve Azard											
	francúzske sídlo											
	najskôr, po nemecky											
	pieseň kapely Katapult											
	trhá, škibe											
	deň, po česky											
	mŕtvi, po anglicky recreational vehicle											
	spravujem										3	
	radostne											

SUDOKU (stredne ťažké)

	8	7	9				6		1
			1	6			2		
	9								
	7		3	8					
			3				5		
					1	2			9
									6
			4		3	6			
5	2				1	8	7		

Nedávno som zistil že ma priateľka podvádzala s dvoma ďalšími mužmi. Jej ospravednením bolo, že chcela získať viac skúseností, aby ma ... **tajnička má 20 písmen.**

T L A F S A A M O Š R E M Ý V Ý S Y P
R V O L Á V U S O P O E A E A Ň Z A A
Ž A I Ó E A Z H L E T N I C E E N V T
B N Y R L J K D A R O I I L A V A A R
A O Z A O E L N O K E L K A A R Č F I
P P R S P R C H A I R T O L F P E K Ú K
Y O U U A P E C Š E M Í Š Ý I Č A Z Č
M R K R L A P T **M U Ž** I V O S Ť C H A Ú
A Ý O L I A M E E M A A T A P U L Č H
V B Z Z N S T N P A Ĥ R B R Z D A U S
T E Ó N A P Á E Č O Ú F Í O E S S O Y
K R Y R E L N J I B S L R S Ť L T K K
A Ā I O P Á O A A P E D V Č E L Í N Y
A V R A L D J R R V A I R A K E I L M
Ť T K E S S O K Y Ň A V L N I A K S Š

AKTÍVA - ARÓZIA - ASFALT - AVERZ - AZORY - ČERVENĚ - ČIARY
DOJČA - EMAIL - ENZÝM - FALCE - FLÓRA - FRČKA - FÚZAČ
HUSLE - CHĽAST - ILAVA - KAPLÁN - KNIEŽA - KRAJE - KURZY
LETNICE - LOTRI - MEŠČE - METLICA - MLIEKAR - ŇADRO
OPONA - OPTIK - PALINA - PANNY - PANVA - PATRIK - PENÁLE
PIETA - POSUV - PREJAV - PRÍLEV - PRÓBA - REUMA - SEDLAČ
SLINA - SLNKO - SOKYŇA - SÚŤAŽ - ŠMYKY - ŠPERK - TEROR
TRIAS - TRÚBA - TRŽBA - TVÁRE - ÚČASŤ - VÁLOV - VLNIAK
VÝKUP - VÝMER - VÝPRAVA - VÝSYP - VZDOR - ZNAČKA - ŽIVOSŤ

